

INFORMAČNÍ
SERVIS

SMO
SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Ins

ČASOPIS
SVAZU MĚST A OBCÍ
ČESKÉ REPUBLIKY
29. ROČNÍK
ČÍSLO 8-9/2021

<http://www.smocr.cz>

**Nový stavební
zákon je realitou**

**Nová odpadová
vyhláška nabyla
účinnosti**

**Rozšířit, či nikoli
kontrolní
pravomoci NKÚ?**

Sněm Svazu za dveřmi, CFK už v listopadu

XXIV. CELOSTÁTNÍ FINANČNÍ KONFERENCE

25.–26. listopad 2021, Clarion Congress Hotel Prague

SMO
SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Celostátní finanční konference Svazu měst a obcí bývá každoročně největší konferencí, jež se věnuje obecním a městským financím. I na letošní – již dvacátý čtvrtý ročník – konference byli pozváni všichni zástupci vlády v čele s premiérem, přední představitelé Parlamentu, zástupci Evropské unie i České národní banky. Své vystoupení přislíbili taktéž vysocí státní úředníci napříč rezorty.

**Dvoudenní Celostátní finanční konference bude rozdělena do čtyř hlavních bloků.
Ty letos nebudou paralelní, program se bude konat pouze v hlavním sále.**

Čtvrtek:

V **prvním bloku** vystoupí členové vlády, kteří budou také připraveni, jako v předchozích letech, odpovídat na vaše dotazy. Diskuzi by měl být věnován dostatečný časový prostor.

Druhý blok se bude věnovat možnostem získávání financí, a to jak z národních, tak i evropských zdrojů. Tyto možnosti budou zasazeny také do širších souvislostí. Vystoupí zástupci Evropské unie, Ministerstva pro místní rozvoj, Asociace krajů, České národní banky či Národní rozpočtové rady.

Třetí blok bude zaměřen na budoucnost a aktuální predikce. Řečníci z Ministerstva financí, Ministerstva vnitra, Generálního finančního ředitelství, Úřadu práce či Státního fondu životního prostředí vás seznámí s tím, co lze očekávat v roce 2022 a letech následujících, jaké změny nastanou ve financování přenesené působnosti a mnoho dalších užitečných informací, které budete moci při každodenní práci v obci využít.

Pátek:

Čtvrtý a závěrečný blok konference rozdělíme do dvou částí. První se uskuteční za přítomnosti odborníků na problematiku místních poplatků. Konkrétně se budeme soustředit na stanovení jejich výše a vymahatelnosti. Druhá část bude věnována finanční strategii, jak nakládat s odpady s výhledem na rok 2030, a to ve světle změn legislativy.

Připravte si své otázky, připomínky podněty...

Ve všech blocích bude vždy vyhrazen prostor pro vaše dotazy a možnou diskuzi s přednášejícími. Podrobnější program konference, tedy do jakých všech oblastí zabrousíme, zveřejníme na našem webu, kde bude také program průběžně aktualizován. O zajímavá témata rozhodně nebude nouze, jistě se ale dostane i na některá neplánovaná.

Společenský večer

Nebude chybět ani oblíbený společenský večer. Těmto doprovodným aktivitám v poslední době zabránila pandemie covidu. V roce 2020 se musela finanční konference konat pouze formou on-line. Proto věříme, že možnost společných i těch neformálních diskuzí všichni uvítají.

Registrujte se na našich stránkách www.smocr.cz. Tam také najdete i další organizační pokyny.

Registrujte se do 30. září a využijte tak možnosti slevy na účastnickém poplatku.

Zástupce členské obce do 1000 obyvatel – 1 694 Kč (od 1. 10. – 1 936 Kč)

Zástupce členské obce nad 1000 obyvatel – 2 662 Kč (od 1. 10. – 2 904 Kč)

Zástupce nečlenské obce – 3 751 Kč (od 1. 10. – 3 993 Kč)

(ceny vč. DPH)

GENERÁLNÍ PARTNER

SKUPINA ČEZ

Milé kolegyně a kolegové,

čeká nás poslední třetina roku 2021 s přípravou rozpočtových výhledů, ve kterých se musíme vypořádat s novými právními předpisy, kterou přijala a ještě přijme „dodávající“ Poslanecká sněmovna. Zásadní změny zaznamenala mj. odpadová legislativa v oblasti odpadů s účinností od 1. 1. 2021, resp. od letošního srpna, kdy byla přijata nová vyhláška o podrobnostech nakládání s odpady (o ní více uvnitř tohoto čísla *Ins*).

Co to pro obce a města znamená? Jako obvykle se velmi rychle zorientovat a nastavit tomu odpovídající procesy a nástroje na úřadech, resp. vůči obyvatelům. Toto se ovšem v případě nakládání s odpady nedá „ze dne na den“, toto je dlouhodobá záležitost. Je faktem, že o novém zákonu o odpadech se hovořilo už posledních zhruba 12 let, protože bylo zřejmé, že od 20. století dlouhodobě zavedený trend převažujícího skládkování komunálních odpadů bez dalšího využití (v roce 2020 skládkováno cca 50%, tj. 2,4 miliónů tun) je neudržitelný a zejm. neodpovídá modernímu pohledu, jak s odpadem nakládat. Tento přístup se v zákoně zhmotnil v konkrétních limitech třídění a materiálového využití komunálních odpadů odvozených od evropské směrnice nakládání s odpady z roku 2018. Pomineme-li mezník, že už v roce 2020 mělo být vytríděno minimálně 50% komunálních odpadů, zejména z plastů, papíru, skla, kovů a bioodpadu, pak v roce 2025 je třeba dosáhnout třídění 60%, v roce 2030 min. 65% a v roce 2035 minimálně 70%. K roku 2035 se váže nejzásadnější povinnost, a to snížit skládkování na maximálně 10% komunálních odpadů. Obce tak čeká závod s časem, resp. s občany, investory, státem aj. Závody, kdy musí mnoho obcí za 10 let naučit své obyvatele více než dvě třetiny odpadů třídít.

V době globálního trhu razantně přibržděného pandemií koronaviru, nedostatkem materiálu, pracovních sil, omezených dopravních kapacit a zejména nedostatkem kapacit pro využívání odpadů je toto obrovská výzva a v podstatě břímě, které města a obce ponosou. A už současná zastupitelstva s mandátem do podzimu 2022 musí obezřetně zvažovat, jakou cestou se vydat. Zda rozvíjet třídění odpadů ve velkoobjemových kontejnerech, či metodou „door to door“ (DTD, neboli dům od domu). Zda se zapojit do svazku obcí sprá-

vujícího odpadové hospodářství pro celý region (pozor na „lákové nabídky“ různých spolků, které za obce vyřeší jejich odpady), či zda dlouhodobě spolupracovat se soukromým sektorem. Klíčové budou investice do zařízení ke zpracování odpadů – logistická centra, linky na dotřídování odpadů, závody na zpracování materiálu, zařízení na energetické využití odpadů (tzv. spalovny) aj.

A k těmto „globálním aspektům“ přistupuje nový systém poplatků za odpady vybrané od občanů, který pro řadu obcí může být noční můra s ohledem na vysokou mobilitu obyvatel. Bohužel i „třídící sleva“ se nepovedla ve vztahu k obcím a městům s velkým počtem trvale nevidovaných, ale stále bydlících obyvatel, jejichž produkce odpadů výrazně zatěžuje rezidenty. Na řadu otázek se snaží dát odpovědi průběžně aktualizovaná rubrika o odpadech na svazovém webu www.smocr.cz, nebo na stránkách Právní poradny Svazu provozované spolupracující advokátní kanceláří KVB na odkazu <https://www.poradnaproobce.cz>. Ale bez dalších, praktických úprav by se zákon o odpadech mohl skutečně stát hororem v životě obcí a měst. Svaz předává zkušenosti obcí zákonodárcům a bude na ně apelovat, ať zákon upraví, jinak nebude možné nastoupit cestu k efektivnímu využívání odpadů. Jejich zahrabávání do země není opravdu produktivní a dlouhodobě možné. Stát kromě zákona musí totiž vytvořit podpůrné nástroje, např. investiční dotace pro samosprávu na rozvoj třídění odpadů, snížit DPH pro výroby a služby se zvýšenou ekologickou hodnotou (pro výroby z recyklátů). Snad se toto podaří naplnit s novými poslanci.

Přeji všem mnoho sil a pevné zdraví do podzimní části roku.

*Mgr. Pavel Drahovzal
starosta obce Velký Osek
místopředseda Svazu*

Krátké zprávy	4
XVIII. SNĚM SVAZU MĚST A OBCÍ JIŽ PŘÍŠTÍ MĚSÍC	5
Nový stavební zákon je realitou	6
Novela zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině	8
Rozšířit či nerozšířit kontrolní pravomoc NKÚ?	9
Nová odpadová vyhláška nabyla účinnosti	12
Unikátní technologie čistí vodu v brdské obci	12
Změny v exekucích schváleny. Jak dopadnou na obce coby věřitele?	14
Legislativní novinky ve školství od 1. září 2021	16
Náklady na provoz ZŠ a SŠ v odlehlých a venkovských oblastech budou růst	17
Pražská re-use centra dávají odloženým věcem druhou šanci	18
Balíček „Fit for 55“ představen	21
Právní poradna	24
Projekty	26
Legislativa	27
Starosti starostů:	
Tragikomická historka ze života venkovského starosty aneb Tak rychle náš Honza ještě nikdy neutíkal	32
Neobvyklý dravec na neobvyklém místě	33
Z jednání orgánů Svazu	34

ČASOPIS SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

Vychází v nákladu 3000 ks zdarma.

Vydává SMO ČR.

Kancelář: Kongresové centrum Praha, ul. 5. května 1640/65, 140 00 Praha 4, tel.: 234 709 711, e-mail: zgrajova@smocr.cz.

ID datové schránky: 5fkgwn3

Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá redakce.

Grafická úprava a DTP: Vladimír Spívál.

Uzávěrka tohoto čísla 3. 9. 2021.

MK ČR E 14584

Foto titulní strana:

Josef Zoser, bývalý senátor

a starosta Jiřetina pod Jedlovou

Ins

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

30. červen 2021, Praha

Dle schváleného programu na začátku setkání Rady vlády pro záležitosti romské menšiny (RVZRM) proběhla kontrola úkolů uložených na předchozích jednáních. Následovala debata o funkci romského zmocněnce v ČR a o mechanismu výběru nových občanských členů. Jedním z nejdéle probíraných témat bylo projednání situace spojené s policejním zákrokem v Teplicích a s následným úmrtím osoby, proti které bylo zasahováno, uzavřené formulací stanoviska za RVZRM. Navázáno bylo zprávou o protiromských náladách v Hradci Králové od romského koordinátora tohoto kraje. Od MŠMT zazněly informace týkající se dotačních výzev specificky zaměřených na Romy a právě nového operačního programu Jan Amos Komenský. V závěru byla prezentována výroční zpráva o činnosti Agentury pro sociální začleňování za rok 2020, která již dříve byla poskytnuta jednotlivým členům k připomínkování. Jednání bylo uzavřeno bodem „Různé“ obsahujícím financování památníku v Letech u Písku, cíle a témata pracovní skupiny pro bezpečnost, kontrolní činnost v rámci agend krajských koordinátorů pro romské záležitosti a personální kapacity kanceláře RVZRM.

Velká výhra: místní samosprávy a jejich sdružení již nebudou v EU považovat za lobbisty

11. červenec 2021

Instituce EU souhlasily, že již nebudou požadovat, aby místní a regionální vlády a jejich sdružení a reprezentující asociace byly zahrnuty do oficiálního rejstříku lobbistů. EU tedy uznává legitimitu samospráv při tvorbě politik a to, že by samosprávy neměly být postavené na stejnou úroveň jako soukromý sektor. Je to velký úspěch také Rady evropských obcí a regionů (CEMR), která tento požadavek dlouhodobě prosazovala u EU institucí. Místní vlády a jejich sdružení ze zemí mimo EU mohou mít stále povinnost v registru být. Toto rozhodnutí již bylo 11. července oficiálně publikováno v Úředním věstníku Evropské komise a od této chvíle CEMR, národní asociace reprezentující místní a regionální samosprávy, obce, města a regiony, se již nebudou muset registrovat v registru transparentnosti EU, pokud budou chtít diskutovat o nových zákonech

a politikách. Nemyslíte, že bychom se tím mohli inspirovat také v České republice?

Poskytování krátkodobých ubytovacích služeb v Praze

13. červenec 2021, Praha

V Rezidenci primátora hlavního města Prahy se konal kulatý stůl na téma: „Poskytování krátkodobých ubytovacích služeb v Praze“, který pořádala Hana Kordová Marvanová, radní pro oblast legislativy, veřejné správy a podpory bydlení hl. m. Prahy. Diskuse byla zaměřena na zkušenosti městských částí s poskytováním krátkodobých ubytovacích služeb v Praze. Probírala se i efektivita uplatňování platných právních předpisů. Poskytování krátkodobých ubytovacích služeb trápí nejen hl. m. Prahu, ale i další města a obce napříč republikou, byť problémy s tímto fenoménem spojené se v jednotlivých městech a obcích liší. Pro ty velké je to zejména ztráta komfortu bydlení pro „starousedlíky“ a vylidňování center měst, pro ty menší je to problém s vymáháním místních poplatků. Pořizování bytů za účelem poskytování krátkodobého ubytování má rovněž významný negativní vliv na trh s byty a navyšování ceny nájemného. Všichni zúčastní se shodli, že byť stávající úprava nastavuje pravidla pro poskytování ubytování, ne vždy jsou snadno vymahatelná. Hlavní město Praha připravilo zákonodárnou iniciativu v podobě novely živnostenského zákona. Tato novela by územním samosprávám dala možnost poskytování krátkodobého ubytování na svém území regulovat. Bohužel stávající Poslanecká sněmovna se již k projednání nedostane a bude nutné tuto iniciativu znovu předložit nové Sněmovně, která vzejde z podzimních voleb.

Jednání k rušení osobní vlakové dopravy ve Středočeském kraji

20. červenec 2021, Dymokury

Na Svaz měst a obcí se obrátily obce na několika tratích ve Středočeském kraji,

na kterých se vedení kraje rozhodlo ukončit objednávky osobní vlakové dopravy. Svaz obce v jejich úsilí o zachování vlakové dopravy na těchto tratích podpořil, varoval před snížením dopravní dostupnosti obcí, před dalšími náklady a negativními dopady náhradní autobusové dopravy i hrozbou úplného zrušení tratí. Zástupci Svazu se zúčastnili také osobního jednání se zástupci dotčených obcí, vedení kraje a IDSK.

Svaz si je vědom složité ekonomické situace v hromadné dopravě způsobené epidemií. Udržení stávající dopravní dostupnosti obcí by však mělo být pro kraje nadále prioritou. Ačkoliv došlo během epidemie k dočasnému snížení mobility, cestující se s návratem do normálu znovu vracejí, musí mít však kam. Svaz varoval vedení kraje před krátkodobými škrty, které by mohly vést k nenávratnému zrušení těchto tratí. Na některých z dotčených tratí přitom bylo v posledních letech realizováno hned několik investic Správy železnic. Nahrazení vlakové dopravy autobusovou je pak jen částečným řešením. Intenzivní autobusová doprava s sebou nese oproti vlakové dopravě řadu negativních externalit, ať už jde o emise, hluk či bezpečnost v obcích.

MMR bude se Svazem komunikovat územní pracoviště krajských stavebních úřadů podle nového stavebního zákona

24. srpen 2021, Praha

Na Ministerstvu pro místní rozvoj se uskutečnilo setkání ministryně Kláry Dostálové a jejích náměstků s vedením Svazu, a to s předsedou Františkem Luklem a místopředsedy Miroslavem Žbáňkem a Pavlem Drahovzalem. Hlavními tématy jednání byl další postup ve věci stavebního zákona po jeho schválení, Národní plán obnovy, budoucí programové období pro čerpání fondů EU a další témata.

„Svaz měst a obcí je klíčovým partnerem Ministerstva pro místní rozvoj, s nímž budeme nyní intenzivně spolupracovat kvůli zavádění změn po schválení nového stavebního zákona. Ten bude nabývat účinnosti postupně, plné účinnosti nabyde 1. července 2023,“ komentovala setkání ministryně Klára Dostálová. V souvislosti se schválením nového stavebního zákona se na jednání řešil přesun úředníků, pronájem prostor nebo nové rozmístění stavebních úřadů.

„Zákon byl schválen, a tak je teď nutné se koukat dopředu a začít podnikat potřebné

kroky, aby přechod úředníků i ostatní kroky, které souvisí s nabýváním účinnosti nového stavebního zákona, proběhly co nejlépe. Deklarovali jsme paní ministryni naši přítavnost se na procesu podílet a pomůžeme ministerstvu jednotlivé kroky komunikovat mezi naše primátory a starosty," uvedl předseda Svazu František Lukl. Diskuze se dotkla i územního plánování v samostatné působnosti. Obě strany si vzájemně potvrdily, že bude i nadále fungovat pracovní skupina pro budoucnost územního plánování 2030 a společně s partnery se pokusí najít způsob, jak legislativně čistě upravit pořizování územně plánovací dokumentace v samostatné působnosti a vyřešit financování územních plánů v samostatné působnosti.

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj

Dotace na sportovní infrastrukturu v desítkách obcí jsou v ohrožení

24. srpen 2021, Praha

Národní sportovní agentura rozhodla začátkem srpna o zrušení již vypsání dotační výzvy na výstavbu sportovní infrastruktury s investicemi nad 10 milionů korun. Dvě desítky obcí s projekty v celkové hodnotě stamilionů korun toto rozhodnutí uvrhlo do nejistoty. Situaci bohužel nezlepšila nově vypsání výzva Regiony 2021, ve které agentura vedle změny hodnotících kritérií zcela změnila okruh oprávněných žadatelů. Obce v ní nyní mohou žádat jen, pokud sportovní zařízení dlouhodobě pronajímají sportovním klu-

bům. Samosprávy tak mají hrát jen druhou housle. Města a obce jsou přitom významnou skupinou vlastníků a provozovatelů sportovní infrastruktury, jejich povinnost o ni pečovat je dána přímo ze zákona. Svaz proto adresoval vedení Národní sportovní agentury konkrétní konstruktivní připomínky ke znění nové výzvy a vyzval k dalšímu jednání. Dosavadní korespondenci Svazu s agenturou naleznete na webových stránkách Svazu. O výsledcích jednání vás budeme průběžně informovat.

Videokonference Tranzitní doprava v obcích

24. srpen 2021

Nejen nedostatečná infrastruktura dálnic a silnic I. třídy stojí za neúměrným zatížením některých obcí kamionovou nákladní dopravou. Problém ještě zvýšilo zavedení mýta na některých silnicích I. třídy, které nyní kamiony houfně objíždějí. Legislativní změna umožňující lokální základy tranzitu vozů nad 12 tun podle našich zkušeností nefunguje. Je proto zapotřebí hledat nová řešení. Vznikající platformou pro jednání s Ministerstvem dopravy, Policií ČR, dalšími institucemi a zákonodárci je videokonference pořádaná petičním výborem starostů za omezení tranzitní kamionové dopravy. Již druhého jednání této platformy se zúčastnil 24. srpna také starosta Všerub a člen dopravní komise Svazu Václav Bernard. Další jednání proběhne koncem září.

Ústavní soud nedal obcím prostor k budoucímu systémovému zamezení vzniku sociálních ghatt

31. srpen 2021, Praha

Ústavní soud zrušil dva paragrafy, které se opíraly takzvané bezdoplatkové zóny. Města a obce tak přišly o nástroj boje s takzvanými obchodníky s chudobou. „Nález ÚS respektujeme, ale s jeho zněním se nemůžeme ztotožnit," řekl předseda Svazu František Lukl. „Mrzí nás, že Ústavní soud řešil tuto problematiku čtyři roky a samotný nález je platný dnem vyhlášení ve Sbírce zákonů. Obcím není dán prostor k jinému systémovému řešení. Toto opatření využívaly obce jako krajní možnost v boji proti vzniku novodobých ghatt, v boji s obchodem s chudobou, v boji s nárůstem kriminality."

Samotné opatření bylo krajním řešením v boji s obchodníky s chudobou. Obce a města musely při jeho vyhlášení splňovat řadu přísných zákonných požadavků a ne každé je splňovalo. „I naše město zvažovalo vyhlášení bezdoplatkové zóny, ale nakonec jsme od toho museli ustoupit," vysvětlil Miroslav Žbánek, primátor města Olomouc. „Nesplňovali jsme totiž řadu zákonných požadavků k jejímu vyhlášení o nárůstu kriminality či преступkového a jiného závadného chování." Představitelé samospráv jsou pod velkým tlakem svých občanů, kteří požadují zabezpečení veřejného pořádku a bezpečnosti pro sebe a své děti. Rozhodnutím Ústavního soudu je jim opět ztížena jejich rozhodovací pravomoc.

XVIII. SNĚM SVAZU MĚST A OBCÍ JIŽ PŘÍŠTÍ MĚSÍC

Kdy: 21. a 22. října 2021

Kde: Hradec Králové, Konferenční centrum ALDIS

Sněm je nejvyšším orgánem naší organizace a jenom ten může určit další její směřování, tedy priority Svazu. Nejde to ale bez vás, zástupců členských měst a obcí. Úkolů je před námi hodně, proto je třeba se o nich pobavit. Základní informace k akci jsme popsali v INS č. 7/2021.

HOSTÉ

Na Sněm jsou tradičně zváni i členové vlády a další významní politici. I diskuse s nimi přispívá k řešení problémů. Letos nám zatím přislíbili účast např. místopředseda vlády Karel Havlíček, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy, Jana Maláčová, ministryně práce a sociálních věcí, Adam Vojtěch, ministr zdravotnictví, nebo Petr Mlsna, předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Jsme si plně vědomi, že našemu Sněmu budou předcházet volby do Poslanecké sněmovny, ale problémy nejen z těchto rezortů bude třeba řešit stále.

VĚNUJTE SNĚMU POZORNOST

Znovu tedy apelujeme na všechny. Přijďte do Hradce. A pokud vám termín z jakýchkoli důvodů nevyhovuje, domluvte se s někým, kdo se na Sněm z vašeho okolí chystá, a dejte mu plnou moc. Zplnomocnit můžete i Kyjov, který zastupuje jeho starosta a předseda Svazu František Lukl. Zajistíme tak společně USNÁŠENÍSCHOPNOST Sněmu. Formulář k udělení plné moci jste obdrželi rovněž v INS č. 7, najdete ho ale samozřejmě i na našich webových stránkách.

Věřme, že akce bude úspěšná a práce pro samosprávy bude nadále pokračovat. Svaz už dnes je respektovaným partnerem vlády i Parlamentu. Spojme tedy svoje síly. Bez vás, starostek a starostů, primátorek a primátorů, to zkrátka nejde.

TĚŠÍME SE NA SETKÁNÍ.

Nový stavební zákon je realitou

Bude datum třináctého pro uvedení nového stavebního zákona do praxe osudové, nebo se kritici pletou a stavebník, který podá žádost o stavební povolení z pohodlí domova, bude do roka stavět, jak slibuje paní ministryně? Odpověď na tuto otázku neznáme, ale jedno je jisté, zákon s ohledem na způsob jeho přijetí není dokonalý a bude jej nutné tak jako tak opravit.

Dne 13. července 2021 Poslanecká sněmovna počtem 104 hlasů přehlasovala Senát a schválila návrh stavebního zákona a zákona změnového. Oba zákony podepsal dne 15. července 2021 prezident. Stavební zákon vyšel dne 29. července ve Sbírce zákonů pod č. 283, zákon změnový vyšel téhož dne a má číslo 284. K oběma zákonům již bylo řečeno a napsáno mnoho. V tomto článku se tak zaměříme pouze na zásadní změny, které stavební zákon přináší. Změnovému zákonu se budeme věnovat v čísle dalším.

Úvodní ustanovení stavebního zákona

Stavba, soubor staveb, zařízení, údržba dokončené stavby, změna využití území, dělení nebo scelování pozemků a stanovení ochranného pásma jsou nově označovány jako záměr. Předmětem stavebního řízení je povolení záměru.

Zákon přináší v rámci veřejné infrastruktury novou definici pojmu zelená infrastruktura. Tou je plánovaný, převážně spojitý, systém ploch a jiných prvků vegetačních, vodních a pro hospodaření s vodou, přírodního a polopřírodního charakteru, které svým cílovým stavem umožňují nebo významně podporují plnění široké škály ekosystémových služeb a funkcí. Součástí zelené infrastruktury je také územní systém ekologické stability krajiny.

Mění se definice obytné místnosti v bytě, kdy se omezují závazné požadavky na přímé denní osvětlení, resp. proslunění a přímé větrání obytných místností. Požadavky na přístup světla do jednotlivých částí staveb řeší ustanovení o odstupových vzdálenostech staveb. Tato úprava připouští, že v některých případech nelze požadavek přímého denního osvětlení v každé obytné místnosti zajistit. Požadavky na větrání mohou být v odůvodněných případech řešeny i nepřímým větráním (rekuperace), a to mj. s ohledem na nutnost plnění požadavků týkajících se energetické náročnosti budov. Naopak byl do zákona doplněn jako potřebný základní požadavek na ochranu před hlukem ve vnitřním prostoru obytné místnosti.

Zákon rozlišuje stavby na drobné, jednoduché, vyhrazené a ostatní. Za stavbu bude považován i „výrobek, který plní funkci stavby“, například zahradní nebo mobilní domek. Rozčlenění staveb má význam pro nutnost žádat o stavební povolení nebo možnost postavit si stavbu svépomocí. Mezi drobné stavby spadají při splnění dalších podmínek (maximální výška, maximální zastavitelná plocha, respektování hranice a další) například mobilní domek, skleník, drobná stavba na pozemku u rodinného domu nebo chaty, která neslouží pro podnikatelskou činnost. Pouze drobné stavby nepodléhají povolovacímu procesu, u ostatních záměrů je nutné podat žádost o povolení záměru.

Státní stavební správa

Zřizují se Nejvyšší stavební úřad, Specializovaný a odvolací stavební úřad a krajské stavební úřady, které tvoří soustavu orgánů státní stavební správy. Nejvyšší stavební úřad (NSÚ) bude mít sídlo v Ostravě a je bezprostředně nadřízeným služebním úřadem Specializovaného a odvolacího stavebního úřadu a krajských stavebních úřadů. Jeho předsedu jmenuje a odvolává vláda.

Specializovaný a odvolací stavební úřad se sídlem v Praze je nadřízeným správním orgánem krajských stavebních úřadů. V čele stojí ředitel jmenovaný dle služebního zákona předsedou NSÚ. Územní pracoviště stanoví NSÚ vyhláškou. Působnost územních pracovišť zákon nestanoví. Specializovaný a odvolací stavební úřad vykonává působnost stavebního úřadu ve věcech vyhrazených staveb (stanoví příloha č. 3 zákona – např. dálnice, dráhy, letecké stavby, výroby elektřiny 100 MW a více, stavby a zařízení přenosové soustavy).

Krajské stavební úřady se zřizují v krajských městech a hl. městě Praze. V čele stojí ředitel jmenovaný předsedou NSÚ. Územní pracoviště stanoví NSÚ vyhláškou, přihlédne k počtu obyvatel správního obvodu územního pracoviště a k jejich dopravní dostupnosti. V první fázi by územní pracoviště měla být zřízena v sídlech obcí s rozšířenou působností a na obcích I. a II. typu, pokud splňují podmínky stanovené zákonem (počet zaměstnanců, počet obyva-

tel, počet rozhodnutí, dostupnost). Zákon nestanoví působnost územních pracovišť. Krajské stavební úřady vykonávají působnost stavebního úřadu ve věcech staveb, u kterých nevykonává působnost Specializovaný a odvolací stavební úřad nebo jiný stavební úřad (jiný stavební úřad – Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti).

Územní plánování

Úřady územního plánování jsou krajské úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Orgánem územního plánování je i obecní úřad, který získal potvrzení o zajištění splnění kvalifikačních požadavků pro výkon územně plánovací činnosti. Obce pořizují územní plány (ÚP) i regulační plány (RP) v přenesené působnosti prostřednictvím orgánu územního plánování nebo „létajícího pořizovatele“, který je nově označován jako „zástupce pořizovatele“. Zastupitelstvo obce v samostatné působnosti rozhoduje o pořizení, schvaluje zadání, schvaluje výběr nejvhodnější varianty, vydává ÚP a RP formou opatření obecné povahy. S pořizovatelem spolupracuje určený zastupitel.

Zavádí se jednotný standard územně plánovací dokumentace (ÚPD). Územní studie slouží jako doklad pro rozhodování v území, není-li územně plánovací dokumentace k dispozici, tj. zejména není-li vydána, skončí-li její platnost nebo je-li zrušena, aniž by byla vydána nová. Doplnuje se možnost určit pověřeného zastupitele pro spolupráci na pořizování územních studií, aby v případech, kdy územní studii pro území obce nepořizuje sama obec, ale úřad územního plánování (státní správa), byla zajištěna alespoň minimální návaznost a informovanost obce o pořizování prostřednictvím institutu určeného zastupitele. Nově se zavádí zákonné lhůty pro pořizovatele ÚPD.

Vztahy v území lze upravit na základě plánovací smlouvy, která je smlouvou veřejnoprávní. Stavebník se může zavázat k poskytnutí peněžního nebo věcného plnění za zhodnocení pozemku vydáním ÚPD, lze sjednat i jeho účel. Plánovací smlouvu uzavíranou obcí schvaluje zastupitel-

stvo obce. K přezkumu souladu plánovací smlouvy uzavřené obcí s právními předpisy a k rozhodování sporů z ní je příslušný krajský úřad.

Hmotné stavební právo

Podrobné požadavky na vymezení pozemků, požadavky na umístění staveb a technické požadavky na stavby stanoví i nadále prováděcí předpis.

Výjimku z požadavků na výstavbu lze povolit pouze z těch ustanovení prováděcího právního předpisu, ze kterých tento předpis povolení výjimky výslovně umožňuje, a jen pokud se tím neohrozí bezpečnost, ochrana zdraví nebo života osob nebo zvířat, životní prostředí, sousední pozemky nebo stavby. Řešením podle povolené výjimky musí být dosaženo účelu sledovaného požadavky na výstavbu stanovenými stavebním zákonem.

U stavby, která je předmětem veřejné zakázky v nadlimitním režimu, musí být stavební deník veden v elektronické formě.

Stavební řád

Žádost o povolení záměru bude možné podat v listinné podobě, nebo elektronicky přes portál stavebníka. Současně s žádostí musí být předložena projektová dokumentace. Zatím není zřejmé, v jakém rozsahu bude muset být projektová dokumentace předložena. Stavební úřad poskytne tomu, kdo požádá, v rámci své působnosti do 30 dnů od požádání předběžnou informaci o podmínkách využívání území a změny jeho využití, o nezbytnosti povolení záměru a jeho kolaudace, o tom, podle jakých hledisek bude posuzovat žádost o vydání rozhodnutí o povolení záměru a za jakých předpokladů lze žádosti vyhovět, o dotčených orgánech ve vztahu k záměru. Předběžnou informaci je povinen poskytnout i dotčený orgán státní správy (DOSS). Zákon neřeší situaci, kdy stavební úřad ve lhůtě 30 dní informaci neposkytne.

Vyjádření vlastníka dopravní a technické infrastruktury (TDI) si zajišťuje stavebník sám před podáním žádosti o povolení záměru, razítka vlastníků TDI tak i nadále zůstávají, návrh stanoví lhůty pro vydání vyjádření (30/60 dnů). Lhůta se počítá ode dne podání úplné žádosti, není fikce. Pokud žádost není úplná, neběží lhůta k vydání, může tak dojít k faktickému prodloužení lhůty. Ze zákona není zřejmý postup, pokud vlastník TDI vyjádření ve lhůtě nevydá.

Vyjádření, koordinované vyjádření, závazné stanovisko neintegrováných DOSS si může zajistit stavebník před podáním žádosti o povolení, nebo jej zajistí krajský stavební úřad po podání žádosti. Lhůta k vydání je stanovena zákonem (30/60 dnů). Pokud DOSS ve lhůtě k vyjádření či stanovisko nevydá, nastává fikce. Obsahuje-li žádost vady, vyzve DOSS stavebníka k odstranění vad. Po dobu odstraňování vad se lhůta k vydání vyjádření/koordinovaného vyjádření/stanoviska staví, opět tak může dojít k faktickému prodloužení lhůty. Zákon stanoví případy, kdy nelze uplatnit fikci.

Lhůta k vydání povolení záměru začne plynout odstraněním vad, tedy podáním bezvadné žádosti. Po odstranění vad žádosti vyrozumí stavební úřad účastníky řízení, dotčené orgány a hlavního projektanta o zahájení řízení. Stavební úřad rozhodne o žádosti nejpozději do 30 dnů ode dne zahájení řízení v případě jednoduché stavby, do 60 dnů ode dne zahájení řízení v ostatních případech, do 120 dnů ode dne zahájení řízení v případě záměrů EIA. Uvedené lhůty může stavební úřad před jejich uplynutím usnesením prodloužit až o 30 dnů ve zvlášť složitých přípa-

dech, nebo až o 60 dnů v řízení s velkým počtem účastníků, nebo je-li třeba doručovat veřejnou vyhláškou osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, nebo je-li třeba doručovat do ciziny. Není řešen postup, pokud stavební úřad ve lhůtě rozhodnutí nevydá, resp. by se jednalo o nečinnost.

Obec, na jejímž území má být záměr uskutečněn, je vždy účastníkem řízení. Povolení platí 2 roky ode dne právní moci, nestanoví-li stavební úřad v odůvodněných případech dobu delší, nejdéle však 5 let. Bylo-li provádění záměru zahájeno v době jeho platnosti, prodloužuje se doba platnosti na 10 let ode dne právní moci povolení.

V rámci odvolacího řízení se uplatňuje apelační princip. Dojde-li odvolací správní orgán k závěru, že napadené rozhodnutí vydané v řízení o žádosti je v rozporu s právními předpisy nebo že je nepravdivé, napadené rozhodnutí nebo jeho část změní (nemůže již vrátit stavebnímu úřadu, který rozhodoval v prvním stupni). Pro rozhodování platí stejné lhůty jako u prvostupňového orgánu (30/60/120 dní). U „černých staveb“ zůstává zachována možnost dodatečného povolení při splnění podmínek stanovených zákonem za předpokladu, že stavebník jednal v dobré víře, stavba nevyžaduje povolení výjimky z požadavků na výstavbu a stavebník uhradil ve stanovené lhůtě pokutu za přestupek podle zákona spočívající v tom, že provedl stavbu bez povolení nebo v rozporu s ním, byla-li uložena.

Informační systém veřejné správy

Informační systém veřejné správy podle stavebního zákona umožňuje dálkový přístup a slouží k poskytování digitálních služeb. Jeho správcem je NSÚ. Portál stavebníka umožňuje činit digitální úkony vůči stavebnímu úřadu a dotčenému orgánu. Národní geoportál územního plánování je určen ke zveřejnění výstupů z územně plánovací činnosti. Evidence stavebních postupů slouží stavebnímu úřadu a dotčenému orgánu jako podklad pro vydání rozhodnutí k ukládání podání, rozhodnutí, jiných úkonů. Do evidence elektronických dokumentací se vkládá dokumentace pro povolení záměru, projektová dokumentace s výjimkou projektové dokumentace pro provádění stavby a výsledky zeměměřických činností, včetně souvisejících informací. Informační systém identifikačního čísla stavby slouží k evidenci popisných údajů o stavbách a zařízeních, přidělování jedinečného identifikátoru stavby nebo zařízení, který umožňuje identifikovat stavbu nebo zařízení v informačních systémech státní správy.

Soudní přezkum

Není-li stavebník nebo vlastník stavby v řízení o žalobě proti rozhodnutí stavebního úřadu žalobcem, je účastníkem řízení. Přizná-li soud žalobě odkladný účinek, projedná žalobu a rozhodne o ní přednostně s nejvyšším urychlením. Je-li žaloba důvodná, bez dalšího dokazování je zcela zřejmé, jak by v případě zrušení rozhodnutí a jeho vrácení stavebnímu úřadu k dalšímu řízení musel stavební úřad rozhodnout,

a navrhl-li takový postup žalobce nebo osoba zúčastněná na řízení, může soud rozsudkem napadené rozhodnutí změnit.

Přechodná ustanovení

Práva a povinnosti z pracovního poměru zaměstnanců obcí a krajů zařazených k výkonu práce do obecních a krajských úřadů, jakož i do úřadů městských obvodů a městských částí územně členěných statutárních měst, přecházejí z těchto obcí a krajů na stát v případech, kdy činnosti zajišťované těmito zaměstnanci přecházejí do působnosti orgánů státní stavební správy podle zákona. Obdobně se postupuje v případě zaměstnanců hlavního

města Prahy a městských částí hlavního města Prahy. U zaměstnanců krajů a obcí musí přechodu předcházet třístranná dohoda mezi NSÚ, zaměstnancem a ÚSC.

První systemizace služebních míst a první systemizace pracovních míst ve Specializovaném a odvolacím stavebním úřadu a v krajských stavebních úřadech se stanoví s účinností od 1. července 2023. NSÚ, Specializovaný a odvolací stavební úřad a krajské úřady se zřizují ke dni 1. ledna 2022. Dohody o přechodu zaměstnanců z ÚSC do státní stavební správy je možné uzavírat od 1. ledna 2023, k přechodu zaměstnanců dojde ale až k 1. 7. 2023, kdy nabyde účinnosti první systemizace. Účinnost stavebního zákona

je rovněž k 1. 7. 2023, tedy celá logistika je směřována k 1. 7. 2023. Zahájená řízení se dokončí podle nové úpravy.

Pražské stavební předpisy zůstávají v platnosti, nově se umožňuje vydat stavební předpisy statutárním městům Brno a Olomoucku.

Stavební uzávěry vydané podle zákona č. 50/1976 Sb. z důvodu zamezení možnosti ztížení nebo znemožnění budoucího využití území podle připravované územně plánovací dokumentace pozbyly platnosti 30. července 2021.

Mgr. Ivona Mottlová
Legislativní a právní sekce

Novela zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině

Dětské skupiny existují od roku 2014 a jako služba pro rodiče a děti se v praxi velmi osvědčily. Schválená novela zákona účinná od 1. 10. 2021 umožňuje zachování této kvalitní, flexibilní a osvědčené služby. Změny v zákoně vycházejí z dosavadní praxe dětských skupin a mikrojeslí.

Klíčové pro novelu bylo zavedení stabilního financování ze státního rozpočtu po ukončení podpory z Evropského sociálního fondu (ESF), které končí během první poloviny roku 2022. Způsob financování i výše příspěvku je stanoven tak, aby provozovatelé měli finanční jistotu a rodiče dostupnou kvalitní službu péče o děti, zejména o děti mladší tří let.

K novele zákona plánuje Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) prostřednictvím projektu Podpora implementace dětských skupin od září pořádat školení a semináře, kde poskytovatelé získají podrobné informace o všech změnách. Tyto semináře budou zdarma, pozvánky poskytovatelé obdrží e-mailem od svých krajských metodiků.

Zároveň MPSV připravuje dotační výzvy na podporu vzniku nových dětských skupin. Celkem je v něm na podporu těchto zařízení vyčleněna částka 7 mld. Kč. Z celkové částky je určeno 5,7 mld. Kč na výstavbu, nákup a rekonstrukce budov s cílem vybudování nových kapacit pro dětské skupiny. Možnost realizovat tyto projekty bude primárně nabídnuta obcím, které tak budou mít možnost získat finanční prostředky na vybudování prostor pro dětské skupiny, a následně zajištěno stabilní financování této služby z národních zdrojů.

Přehled důležitých změn a lhůt k implementaci dětských skupin (DS)

Název

Stanovena povinnost užívat v názvu „dětská skupina“. Pro stávající provozovatele tato povinnost přechází v platnost k 1. 10. 2024. Zároveň název dětská skupina nesmí být používán neevidovanou službou.

Věk dětí

Věk pro děti navštěvující DS je upraven od 6 měsíců do zahájení povinné školní docházky, kdy děti od 6 do 12 měsíců mohou být zařazeny vždy jen v kolektivu max. 4 dětí mladších 4 let. Jedná se o podmínku pro péči v určitý den, kdy jsou přítomny dané děti, neváže se k omezení oprávnění a kapacity zařízení zapsané v evidenci. Péče o mladší dítě bude, s ohledem na její náročnost, finančně zvýhodněná.

Pečující osoby – odborná způsobilost

Novela upravuje odbornou způsobilost pečujících osob. Nově musí péči zajišťovat alespoň 1 osoba se zdravotnickým vzděláním nebo novou profesní kvalifikací „chůva pro děti v dětské skupině“. Pro stávající provozovatele toto platí od 1. 10. 2024. Dále, je-li péče poskytována i dětem starším tří let, má poskytovatel povinnost zajistit pečující osobu s pedagogickou kvalifikací v rozsahu 20 hodin týdně. Podmínkou zajištění pedagoga musí stávající po-

skytovatelé splnit do 1. 10. 2026. Pro nové poskytovatele platí uvedené podmínky odborné kvalifikace od 1. 7. 2022.

Ostatní odborné způsobilosti v oblasti pedagogické, zdravotní, sociální a profesní kvalifikace chůva do zahájení povinné školní docházky zůstávají, ale jsou vypuštěny kvalifikace bez maturity (ošetřovatel, pracovník v sociálních službách bez maturity). Tato změna nabývá pro současné poskytovatele účinnosti také až od 1. 10. 2024.

Pečující osoby – další vzdělávání

Novela stanovuje povinné další vzdělávání pečujících osob, a to v rozsahu minimálně osmi hodin za kalendářní rok a dále jedenkrát za dva roky musí pečující osoba absolvovat kurz první pomoci zaměřený na dětský věk.

Pečující osoby a počet dětí

K úpravě dochází u dětských skupin s 13 až 24 dětmi, kdy novela ukládá povinnost tří pečujících osob bez ohledu na věk dětí. U menších skupin se počet pečujících osob nemění. Zůstává také povinnost přizpůsobit jejich počet dle zdravotního stavu, věku a doby pobytu dětí v dětské skupině.

Financování – státní příspěvek

Novým a klíčovým bodem novely je nastavení stabilního financování ze státního

rozpočtu. Dětské skupiny získají příspěvek na provoz – tzv. účelově vázaný nárokový příspěvek. Financování navazuje na normativy MŠMT pro jedno dítě v soukromé MŠ a školní jídelně – výdejně. V dětské skupině tak normativ na dítě mladší tří let činí 1,7násobek normativu na dítě v soukromé mateřské škole (tedy v současnosti 9 637 Kč měsíčně), u starších dětí odpovídá normativu pro mateřské školy zcela (aktuálně 5 669 Kč). Příspěvek lze využít na provoz (mzdové prostředky, další vzdělávání pečujících osob a další provozní náklady) a na výdaje spojené se stravováním dětí starších jednoho roku za podmínky dodržení vyhlášky stanovující stravovací normy (zvláštní normativ).

O příspěvek budou poskytovatelé žádat na každý kalendářní rok zvlášť a samostatně za každou dětskou skupinu, a to vždy během ledna daného roku. Novela umožňuje žádat i jen na část roku, např. s ohledem na zajištění plynulého navázání na podporu z ESF.

Financování – příspěvek rodičů

Pokud poskytovatel žádá o státní příspěvek, stanovuje novela maximální výši nákladů rodičů u dětí do tří let na část

ku 4 000 Kč měsíčně. U starších dětí nebo v případech, že poskytovatel nežádá o státní příspěvek na provoz dětské skupiny, není výše úhrady rodičem nijak omezena.

Stravování

Stravování i nadále zajišťuje buď poskytovatel, nebo rodič dle smlouvy. Avšak u dětí ve věku od 6 do 12 měsíců zajišťuje stravu vždy rodič. Pokud poskytovatel zajišťuje stravu a žádá o příspěvek na ni, je povinen dodržovat výživové normy. Pro děti do tří let je stanoví nová vyhláška MPSV, strava starších dětí se bude řídit výživovými normami dle vyhlášky č. 107/2005 Sb., o školním stravování.

Technické požadavky, hygiena, požární ochrana

Technické požadavky na stavby zůstávají beze změny. V provozní době nelze prostory využívat k jiným účelům, avšak mimo provozní dobu se mohou realizovat činnosti, které negativně neovlivní provoz dětské skupiny. Pokud poskytovatel na jednom místě provozuje více dětských skupin, musí splnit podmínku oddělení prostor pro denní pobyt a odpočinek dětí. Šatnu, chodbu, hygienické prostory je možné sdílet.

V oblasti hygieny bude vyhláška číslo 281/2014 Sb. nahrazena novou vyhláškou upravující hygienické požadavky na prostory a provoz dětské skupiny do 12 dětí, na úklid po jiných činnostech mimo provozní dobu, na standardy kvality a výživové normy pro děti do tří let.

Ministerstvo vnitra, Generální ředitelství hasičského záchranného sboru, připravuje novelizaci vyhlášky č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb. Stávající poskytovatelé musí nově kladené podmínky v oblasti hygieny a požární ochrany splnit do 1. 10. 2023.

Zdroj: MPSV, Odbor rodinné politiky a ochrany práv dětí

Stávající provozovatelé dětských skupin i zájemci o založení skupiny zcela nové se v souvislosti s novelou zákona mohou obracet na metodiky, kteří působí ve všech krajích ČR a všem poskytovatelům budou maximálně nápomocni při procesu implementace nových zákonných požadavků dle novely zákona. Kontakty na metodiky najdete na webu projektu <http://www.dsmpsv.cz/cs/kontakty/krajske-kancelare>.

Rozšířit či nerozšířit kontrolní pravomoc Nejvyššího kontrolního úřadu?

Návrhy na rozšíření kontrolní pravomoci Nejvyššího kontrolního úřadu (NKÚ) na územní samosprávné celky (ÚSC) se vracejí do legislativního procesu jako bumerang. První pokusy o rozšíření působnosti NKÚ byly v Parlamentu ČR zaznamenány již po necelých deseti letech od jeho vzniku. Prvních šest pokusů o změnu Ústavy s cílem rozšířit působnost NKÚ, které byly předkládány v letech 2011 až 2015, nebylo úspěšných. A jak dopadl poslední pokus stávající Sněmovny, se dozvíte níže.

Předložení návrhů do Sněmovny

V červenci 2018 se do Sněmovny vrátil návrh ústavního zákona, kterým se mění Ústava České republiky. Cílem návrhu bylo rozšířit rozsah ústavních kompetencí NKÚ. Návrh novely Ústavy byl současně doprovázen novelou zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu, která navrhované změny Ústavy konkretizovala. Oba návrhy byly předloženy ve verzi vládní i poslancecké. Postupně došlo k převzetí poslanceckého návrhu novely Ústavy a vládního návrhu novely zákona o NKÚ. Tak, jak byl návrh projednáván ve výborech a na plénu Sněmovny, docházelo postupně k jeho modifikaci.

Návrh nového znění čl. 97 Ústavy ve srovnání s nyní platnou úpravou rozšiřuje

je kompetence NKÚ. Pod jeho kontrolní působnost bylo nově zařazeno i hospodaření s dalšími veřejnými prostředky, pod které bude možné zahrnout hospodaření ÚSC, a dále hospodaření s majetkem právnických osob, v nichž má majetkovou účast stát nebo územní samosprávný celek.

Novela zákona o NKÚ přináší definici hospodaření s dalšími veřejnými prostředky. Na základě definice dochází k zúžení kontroly samospráv na kraje a statutární města. Kontroly by podléhaly rovněž dobrovolné svazky obcí bez ohledu na statut členské obce či města. Takovéto vymezení je nekoncepční a postrádá odůvodnění. Vkrádá se tak otázka, zda zúžení na statutární města nebylo cílené s tím, že jich

je „pouze 27“ a odpor z jejich strany nebude takový, jako kdyby byly zahrnuty všechny obce a města. Nechceme spekulovat ani o tom, že by snad cílem bylo vrazit klín mezi stárosty a primátory. Svaz měst a obcí hájí zájmy všech obcí a měst nehlédě na jejich velikost či statut.

Novela Ústavy

Novelu Ústavy Poslanecká sněmovna schválila dne 12. února 2020 a postoupila Senátu. Schválení novely Ústavy je nezbytným předpokladem pro schválení novely zákona o NKÚ. K přijetí ústavního zákona, tedy i citované novely Ústavy, je třeba souhlasu třípětinové většiny všech poslanců a třípětinové většiny přítomných senátorů.

Stálá komise Senátu pro Ústavu České republiky a parlamentní procedury přijala na jednání v prosinci 2020 usnesení, ve kterém mimo jiné:

- upozorňuje na skutečnost, že přijetím předmětného návrhu změny Ústavy se umocní význam prováděcího zákona; považuje proto za více než žádoucí doprovodit navrženou změnu postavení NKÚ úpravou právního statusu prováděcího zákona o NKÚ tak, aby se stal jedním ze zákonů, k jejichž přijetí je třeba souhlasu obou komor Parlamentu (čl. 40 Ústavy), v tomto případě to znamená, že Senát si zachová roli spolurozhodovatele o tom, jaké subjekty budou kontrolovány a v jaké míře;
- doporučuje do režimu zákonů vyžadujících shodu obou komor Parlamentu zařadit rovněž zákon o České národní bance a o Ústavním soudu, protože doplnění pouze zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu by bylo nekonceptní.

Novela Ústavy nebyla dosud zařazena na jednání pléna Senátu.

Novela zákona o NKÚ

Projednávání novely zákona o NKÚ bylo v Poslanecké sněmovně nejprve v únoru 2020 přerušeno do dokončení legislativního procesu k ústavnímu zákonu o NKÚ. V červnu 2021 došlo k revokaci usnesení o přerušení a v červenci byla novela zákona o NKÚ v Poslanecké sněmovně schválena.

Schválení novely zákona o NKÚ, aniž by byla v Senátu schválena změna Ústavy rozšiřující kompetence NKÚ, vytvořilo bezprecedentní tlak na projednání ústavní změny v Senátu a postavilo Senát do nekonformní situace. V konečném důsledku popřelo rozdělení úloh mezi Sněmovnou a Senátem. Pokud by novela zákona o NKÚ byla schválena bez změny Ústavy, pak by se zákon dostal do rozporu s Ústavou, čehož si musela být Sněmovna vědoma.

Dne 18. srpna 2021 Senát novelu zákona o NKÚ zamítl, neboť jiný postup ve vztahu k této novele, bez schválení novely Ústavy, by nebyl ústavně konformní. Senát současně přijal doprovodné usnesení, ve kterém:

- konstatuje, že vláda České republiky dosud nenaplnila opakované výzvy Senátu České republiky a nepředložila legislativní návrh, který by řešil nadměrnou kontrolní zátěž obcí;
- žádá vládu, aby předložila legislativní

návrh, který zajistí vznik evidence všech kontrol veřejné správy, řešení nadměrné kontrolní zátěže na obcích a odpovědnosti obcí v případě rozporných závěrů kontrolních orgánů v téže věci;

- žádá vládu, aby již nepředkládala další legislativní návrhy týkající se rozšíření působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na hospodaření obcí, dokud nebude přijat legislativní návrh, který bude nadměrnou kontrolní zátěž obcí uspokojivě řešit.

Senát již potřetí ukázal, že ve sporu o rozšíření pravomocí NKÚ stojí na straně územní samosprávy. Odmítl návrh na rozšíření kontrol NKÚ na města a obce už v roce 2013 a v roce 2016. Nic z toho, co bylo Senátu tehdy slíbeno, se nestalo. Ne-

byla provedena řádná analýza dopadů, nedošlo na slíbenou revizi současné kontrolní zátěže, která už teď bere přetíženým samosprávám víc času a energie než cokoli jiného. Obecní úřady stále zatěžují desítky různých státních kontrol, často duplicitních.

Stanovisko Svazu měst a obcí

Předně je nutno uvést, že Svaz měst a obcí nerozporuje, že je běžné provádět kontrolu hospodaření s veřejnými prostředky. Naopak kontroly mohou působit v jistém ohledu preventivně a územní samosprávné celky se jim nebrání. Musí se však jednat o efektivní a smysluplný přístup. Ostatně kontroly jsou komunální politici vystaveni dnes a denně. Je to kontrola ze strany veřejnosti, občanů, kteří je volili a jimž se musí zodpovídat. To je kontrola, kterou považujeme za opodstatněnou a nezastupitelnou. Přesto se nebráníme ani tomu, aby kontrolu vykonával např. NKÚ. Tuto změnu však nelze provést, aniž by byla provedena revize celého kontrolního systému a byly odstraněny duplicitní či multipli-

citní kontroly téhož. Je nezbytné nastavit jasná a jednotná pravidla kontrol. Je obecně známo, že města a obce nakládají se svými prostředky s mimořádnou péčí a hospodaří ve většině kritérií mnohem lépe než centrální státní správa.

Rovněž je třeba poskytnout záruku, že nebude zasahováno do ústavně garantovaného práva na samosprávu. Územně samosprávné celky nejsou bezprostředně podřízeny státu. Místní samospráva označuje právo a schopnost místních společenství v mezích daných zákonem na svou odpovědnost a v zájmu místního obyvatelstva upravovat a spravovat podstatnou část věcí veřejných. Takto definuje samosprávu článek 3 Evropské charty

místní samosprávy. Samospráva musí mít možnost svobodně rozhodnout, jakým způsobem naloží s finančními prostředky, což konstatoval ve svých nálezech i Ústavní soud.

Pouze ve výše vymezeném právním rámci lze zahájit odbornou diskusi o účelnosti případného rozšíření kontrolní kompetence NKÚ.

Co bude dál

Zamítnutý návrh novely zákona o NKÚ bude vrácen do Sněmovny. K přehlasování veta Senátu by bylo zapotřebí nadpoloviční většiny všech poslanců. Nezbyvá než doufat, že Sněmovna nedopustí přijetí zákona, který by byl za stávajícího stavu (bez schválení novely Ústavy) protiústavní. Snad budoucí vláda bude respektovat doporučení Senátu a případnému rozšíření kontrolní pravomoci NKÚ bude předcházet uspokojivě řešení nadměrné kontrolní zátěže na obcích.

Mgr. Ivona Mottlová
Legislativní a právní sekce

Nenechte si ujít největší ekologický veletrh **Ecomondo** v italském Rimini!

Italsko-česká smíšená obchodní a průmyslová komora (CAMIC), oficiální partner veletrhu Ecomondo, si Vás, jakožto zástupce odborné veřejnosti, dovoluje pozvat na letošní 24. ročník. Největší ekologický veletrh současnosti pořádaný na evropském kontinentu se bude konat v italském Rimini v termínu 26.–29. 10. 2021.

VELETRH A JEHO ZAMĚŘENÍ

Veletrh Ecomondo je mezinárodní veletrh orientovaný na zelenou ekonomiku, nakládání s odpady a jejich opětovné využití.

Veletrh spojuje čtyři makro sektory oběhového a ekologického hospodářství:

- odpady a zdroje (valorizace a služby pro integrované nakládání s odpady, technologie pro zpracování, recyklaci, manipulaci, logistiku odpadu atd.);
- cirkulární bio-ekonomika (přeměna zdrojů prostřednictvím inovativních technologií na bioprodukty);
- sanace a hydrogeologická rizika (sanace kontaminovaných lokalit, rekvalifikace hydrogeologických rizik);
- vodohospodářství (integrovaný vodní cyklus, odpadní kaly, bezpečnost vody, čističky odpadních vod, sběr dešťné vody, procesy, zařízení, systémy a technologie).

Veletrh nabídne nové trendy a vize a je místem setkání vědy, asociací, podniků a státní správy a samosprávy. Naplánovány jsou bohaté programy ve spolupráci s oficiálními partnery veletrhu, kterými jsou Evropská komise, OECD, italské ministerstvo pro životní prostředí a další přední mezinárodní organizace.

Více informací o veletrhu najdete na www.ecomondo.com.

ÚČAST NA VELETRHU

Prostřednictvím italsko-české obchodní a průmyslové komory (CAMIC) nabízíme možnost zvýhodněné účasti v rámci české delegace, která se bude skládat ze členů oborových asociací, zástupců společností a zástupců veřejné správy, měst a institucí.

Pro více informací o možnosti zvýhodněné účasti prosím kontaktujte: **Linda Valešová**, Business support manager, italsko-česká obchodní komora; linda.valesova@camic.cz; tel: +420 725 569 135

Organized by
ITALIAN EXHIBITION GROUP
Promoting the future

In collaboration with

ITA
Italy Trade Agency

Simultaneously with
KEY ENERGY
THE RENEWABLE ENERGY FUTURE

Nová odpadová vyhláška nabyla účinnosti

Prázdniny nepřinesly jen slunce, teplo a tolik kýžený oddych. V legislativní oblasti jsme se totiž dočkali publikace vyhlášené odpadové vyhlášky. Předpis z dílny MŽP je skutečně obsáhlý, a proto neuškodí si jej ve stručnosti přiblížit.

Vyhláška o podrobnostech nakládání s odpady nabyla účinnosti 7. srpna 2021. Tento očekávaný podzákoný předpis, který je předvídan zák. č. 541/2021 Sb., o odpadech, je členěn do deseti částí a ve svých 84 paragrafech a 51 přílohách komplexně upravuje např. nakládání s komunálním odpadem, nebezpečnými odpady, požadavky na zařízení určená pro nakládání s odpady a jejich provoz, požadavky na údaje o odpadu, základní popis odpadu, vedení průběžné evidence a ohlašování, podrobnosti předávání údajů o odpadech v rámci školního sběru, technické podmínky soustředování odpadu a komunitní kompostování. Jde tedy o záběr vskutku široký.

V oblasti regulace nakládání s komunálním odpadem, která je pro obce obzvláště důležitá, vyhláška mj. uvádí způsoby, kterými může obec zajistit oddělené soustředování komunálního odpadu – prostřednictvím sběrných dvorů, zařízení určených pro nakládání s odpady, velkoobjemových kontejnerů, sběrných nádob, pytlového způsobu sběru, nebo kombinací uvedených možností. Zároveň je v příloze č. 18 uveden systém výpočtu podílu odděleně

soustředovaných recyklovatelných složek komunálního odpadu, pro účely vyhodnocení stanovení cílů stanovených zákonem o odpadech. Tyto cíle zákon nastavil pro roky 2025 a následující jako alespoň 60%, v kalendářním roce 2030 a následujících letech alespoň 65% a v kalendářním roce 2035 a následujících alespoň 70% z celkového množství komunálních odpadů, u kterých je v daném kalendářním roce obec původcem.

Obec současně musí zajistit celoročně místo pro soustředování biologického odpadu – resp. biologického odpadu rostlinného původu, což ale lze splnit i skrze zavedení komunitní kompostárny. Zde se vyplatí upozornit na ustanovení § 65 odst. 2 zákona o odpadech, který omezuje využití kompostu vzniklého komunitním kompostováním pouze na údržbu a obnovu veřejné zeleně – dle litery zákona tedy není možné bez dalšího komunitní kompost např. dále předávat/odprodávat občanům.

Vyhláška stanovuje obcím povinnost zajistit celoročně místa pro oddělené soustředování odpadů papíru, plastů, skla,

kovů a jedlých olejů a tuků. Do vyhlášky se dostala i ministerstvem dlouhodobě prosazovaná povinnost zajištění odděleného soustředování textilu. Tato povinnost dopadne na obce od r. 2025. Separované soustředování výše zmíněných odpadů bylo zakotveno již v novém odpadovém zákoně, který v podstatě navazoval na úpravu dřívější. Vyhláška zde pouze opakuje dříve známé, neuškodí si ovšem zejména ve vztahu k separaci textilu toto připomenout.

Kromě části sedmé, která upravuje výše zmíněné podmínky pro nakládání (nejen) s komunálním odpadem, je třeba věnovat zvýšenou pozornost i čtvrté části – povinnosti při jednotlivých způsobech nakládání s odpady (soustředování, využívání a odstraňování odpadu), části šesté – týkající se údajů o odpadu, jeho evidence a ohlašování a samozřejmě i přechodným a závěrečným ustanovením obsaženým v deváté části, kde naleznete, např. do kdy je možné vést evidenci a roční hlášení podle staré vyhlášky.

*Mgr. Tomáš Sobota
Legislativní a právní sekce*

Voda nad zlato! Unikátní technologie čistí vodu v brdské obci

Bez kvalitního zdroje pitné vody se lidé neobejdou. Důkladná údržba a bezproblémový chod vodovodní infrastruktury je tedy zcela zásadní agendou, která ovšem dovede přidělat vrásky na čele nejednoho starosty. Zajistit, aby občané do svých domovů dostávali nezávadnou vodu v dostatečném množství, doopravdy není jen tak. O to větší je ovšem důvod k radosti, když se přes všechny překážky dílo podaří.

Dobrých příkladů není nikdy dost. Jedním z nich může být třeba obec Zaječov, schovaná na úpatí brdských kopců. Zaječovské trápi-la kvalita vody, což úspěšně vyřešili stavbou inovativně řešené úpravy pitné vody. Projekt úpravy, která je obecní chloubou, v krátkém rozhovoru představil **Vladimír Havlík**, starosta obce.

Pane starosto, seznámil byste, prosím, čtenáře InS s projektem vaší úpravy? Všichni víme, že o peníze jde až na prvním místě, mohl byste tedy nejdříve zmínit, jak byl projekt financován?

Projekt byl financován ze Státního fondu životního prostředí ČR pod názvem „Výstavba úpravy pitné vody v obci Zaječov“. Celkem jsme získali 5,25 mil. Kč, celkové uznatelné náklady činily 8 240 400 Kč a celá akce i s rekonstrukcí dvou přečerpáva-

cích tlakových stanic vyšla na 9 397 800 Kč bez DPH.

Proč jste se pustili do realizace tohoto projektu?

Voda je životně důležitou surovinou a význam této tekutiny stále roste. Možná bude mít jednou i cenu zlata. My jsme měli v Zaječově dlouhodobě po deš-

tích zabarvenou vodu a několikrát i špatné rozbory. Za posledních osm let jsme museli přistoupit k náhradnímu zásobování pitnou vodou. Hlavní problémy našich zdrojů tedy byly: zákal, barva, pH a koliformní bakterie. Do současné doby jsme neměli žádnou úpravnu

vody. Jediná úprava bylo chlorování, což je spíše „dezinfekce“. Hlavním důvodem bylo mít kvalitní vodu za každých podmínek, za jakéhokoliv počasí. Chtěli jsme méně chlorovat a celkově více řídit celý proces úpravy vody a akumulaci vody...

Odkud berete pitnou vodu?

Naše obec využívá dva zdroje pitné vody ve formě jímacích zářezů. Jeden zde slouží už od roku 1938 – jedná se o první zářez v lese v Brdech a druhý byl dobudován v devadesátých letech, který ten původní zdroj posiluje směrem od Mourového potočka. Takže mixujeme dva zdroje pitné vody, které obec primárně zásobují.

Jaká vodárenská filtrační technologie se u vás použila při čištění vody, čím je výjimečná?

Jde o kompletní technologické zařízení s využitím membránové technologie – nanofiltrace. Toto moderní řešení je výhodnějším způsobem pro úpravu vody oproti starším technologickým řešením. Většinou se voda čistí tlakově pískovým filtrem, odkyselovacím filtrem, nebo ultrafiltrací, která je ale méně účinná na odstranění barvy než nanofiltrace. Úpravna vody se automaticky řídí a vyhodnocuje kvalitu vody 24 hodin denně. Měříme zákal a následně i barvu. Podle vyhodnocení kvality vody se automaticky zvolí stupeň čištění, máme tedy vícestupňové čištění. Filtrujeme vodu

přes pískový filtr, rukávový filtr a další dva semidolové filtry na odkyselení. V případě špatného zabarvení se voda pouští i přes nanofiltrační membrány. Nanofiltrace je nízkotlaká diverzní osmóza, kde přes jemné síto prochází pod určitým tlakem voda, síto je ve tvaru kalíšků, kde se po stěnách kalíšků díky průtoku vody a elektromagnetickým silám usazují nerozpustné látky a další nečistoty. Dále máme v úpravně spoustu analyzátorů, které hlídají pH a dávkování chloru. Všechny hlásky a poruchy jsou napojeny na mobilní telefony obecních zaměstnanců a můžeme tedy rychle reagovat na jakékoliv nesrovnalosti. Nanopatrony jsou dovezeny z Japonska a mají životnost v našem případě 10–15 let. Je zde i systém čištění, který má automatický regenerační režim. Všechny filtry, co jsou uvnitř úpravy, se samy propírají, a to se týká i nanofiltrace. Ty se v případě potřeby proplachují roztokem zásady. Kyselina se používá v případě, že je filtr silněji zanesen. Systém si vše vyhodnocuje sám na základě průtoku a tlaku v potrubí. Voda z úpravy teče do vodojemu, který pojme 100 m³ vody, a odtud do dalších vodojemů. Ve vodojemech jsou nová čerpadla, tlakové nádrže a řídicí systém, kde hlídáme automatickou sondou dávkování chloru. Celé srdce naší úpravy je v nově zbudovaném objektu v chráněné krajinné oblasti Brdy. Vodovod je odtud gravitační, voda se tedy nemusí čerpat.

Inspirovali jste se někde, nebo šlo o ryze pilotní projekt?

Podobná, ale menší úpravna vody pouze pro povrchovou vodu, již funguje na Moravě v Domašově nad Bystřicí. V jejích případech ale neupravují dva pitné zdroje. Z tohoto hlediska je naše úpravna unikátní. Moderní nanotechnologii u nás nainstalovala tuzemská rodinná firma. Podobné nanofiltrace, které jsou poskládány z technologií z celého světa, jsou zatím v Česku pouze dvě: v Zaječově a v Domašově nad Bystřicí!

Jak jste spokojen s projektem, máte ohlasy od spoluobčanů?

Ano, za mě nad očekávání. Úpravnu vody prověřilo současné divoké počasí. Naše prameniště letos zasáhl kůrovec a VLS musely vykácet část lesa přímo v prameništi. Bohužel od této doby byly větší problémy s kvalitou surové vody. Tedy úpravna přišla opravdu za pět minut dvanáct. Starým systémem bychom nedokázali občanům zajistit pitnou vodu. Úpravna funguje výborně! Ohlasy od veřejnosti jsou kladné. Voda po deštích není zabarvená a má stálou kvalitu. Vody z kohoutku se již občané Zaječova rozhodně bát nemusejí, protože jde o velmi kvalitní vodu, která dle rozboru parametrově odpovídá kojenecké vodě!

*Za rozhovor děkuje Mgr. Tomáš Sobota
z Legislativní a právní sekce*

Změny v exekucích schváleny. Jak dopadnou na obce coby věřitele?

Osud dlouho projednávané novely exekučního řádu jsme ve Svazu bedlivě sledovali. Obce jsou totiž významnou a zároveň velmi specifickou skupinou věřitelů, která se do této pozice dostává zpravidla pro plnění svých zákonných povinností, které také musí ze zákona důsledně vymáhat. Varovali jsme proto zákonodárce především před změnami, které by zásadně zkomplikovaly obcím vymáhání jejich pohledávek.

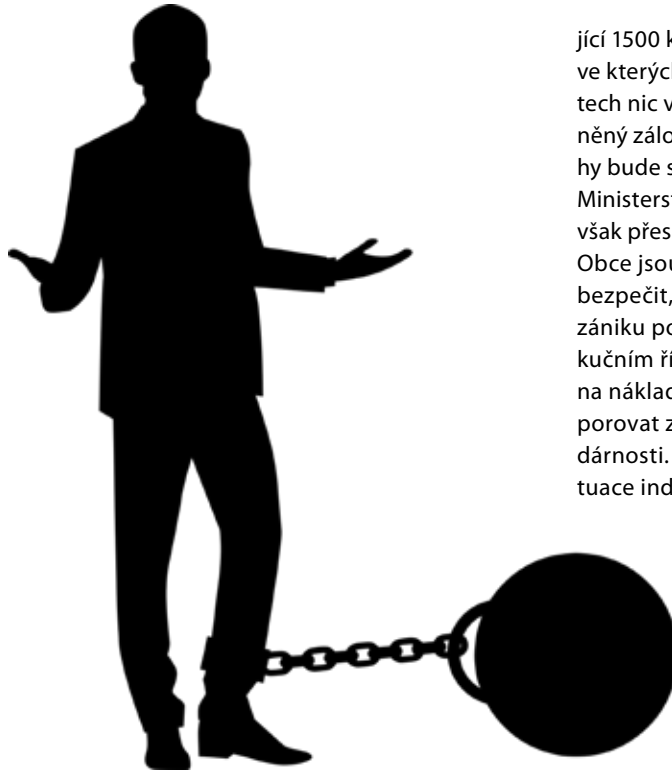
Názory na konečné znění novely se mohou lišit, bezesporu jde i v tomto kompromisním znění o nejrozsáhlejší změny za poslední roky. Řada dílčích opatření skutečně může pomoci dlužníkům z dluhové pasti a předejít některým excesům exekučního řízení. Věřitele, zejména ty veřejnoprávní, však novela nepotěší zastavováním některých exekucí a ztrátou vynaložených nákladů řízení.

Výběr exekutora nadále zůstává v rukou věřitele

Návrh na zavedení místní příslušnosti (teritoriality) exekutorů ani zavedení principu jeden dlužník – jeden exekutor zákonodárci nepodpořili, a to i na základě apelu Svazu, který zazněl i na půdě Poslanecké sněmovny. Zůstává tak nadále na věřiteli výběr exekutora, který bude z pověření soudu vymáhat věřitelův pravomocný exekuční titul. Obce tak mohou nadále spolupracovat s těmi exekutory, s jejichž prací jsou dlouhodobě spokojeny, nebudou muset komunikovat s desítkami dalších exekutorů, a nehrozí proto další výdaje na agendu vymáhání pohledávek.

Milostivé léto, jak pro koho

Jako „milostivé léto“ označili poslanci laicky návrh na zastavení všech probíhajících exekucí veřejnoprávních oprávněných, tedy také obcí, jejich příspěvkových organizací a obchodních společností (resp. všech právnických osob, ve kterých má obec většinovou majetkovou účast). Podmínkou bude zaplacení jistoty a paušálních nákladů řízení exekutorovi ve výši symbolických 750 korun. Má jít o jakousi dluhovou amnestii úroků a většiny nákladů řízení. Dotčeným věřitelům tím ale vznikne nezanedbatelná škoda, a to nejen na úrocích z prodlení. Paušální odměna 750 korun nejen že zcela neodpovídá nákladům exekutora, ale vůbec nesměřuje k právnímu zastoupe-

ní v nalézacím řízení, které je standardně nákladem exekučního řízení a jehož náklady často hradí zejména malé obce, které nedisponují vlastním právním či majetkovým odborem. Obecní příspěvkové organizace a obchodní společnosti navíc na rozdíl od obcí samotných nejsou osvobozeny od soudních poplatků. Na tyto skutečnosti jsme zákonodárce taktéž upozorňovali. Situaci ještě může změnit rozhodnutí Ústavního soudu, stížnost k němu avizovala Exekutorská komora.

Zastavení „marných“ pohledávek

Zastaveny mají být také všechny pohledávky, ve kterých se nepodařilo v uplynulých šesti letech uspokojit ani náklady řízení, pokud věřitel nesložil do třiceti dní od doručení výzvy zálohu na náklady pokračujícího řízení. Prodloužit tuto lhůtu bude možné maximálně dvakrát po třech letech. K zastavení těchto prvních marných pohledávek bude moci dojít již se začátkem roku 2023, může tedy jít o pohledávky vymáhané od roku 2017. Ještě dříve budou zastavovány exekuce na bagatelní pohledávky nepřevyšující

1500 korun v jistně bez příslušenství, ve kterých nebylo v posledních třech letech nic vymoženo, opět nesložil-li oprávněný zálohu na náklady řízení. Výše zálohy bude stanovena paušálně vyhláškou Ministerstva spravedlnosti, neměla by však přesáhnout 500 Kč.

Obce jsou sice ze zákona povinny zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku pohledávek, pokračování v exekučním řízení za cenu složení zálohy na náklady řízení však může zároveň odporovat zákonnému požadavku hospodárnosti. Bude proto nutné posuzovat situace individuálně.

Obci se bohužel fakticky nedotkne ani částečná náhrada za zastavení těchto exekucí, kterou zákon přiznává věřitelům ve výši třiceti procent z pohledávky bez příslušenství formou slevy na dani z příjmu (tu fakticky obce odvádějí samy sobě). Uplatnit ji však mohou

obecní příspěvkové organizace či obchodní společnosti.

Konec mobiliárních exekucí, pokud dlužník splácí

Novela přináší také několik důležitých změn ve způsobu vedení exekuce. Tzv. mobiliární exekuci (tedy zabavení a následný prodej movitých věcí) již nebude možné až na výjimky provést proti důchodcům, invalidním důchodcům a dětem. Vyhnout se jí budou moci všichni dlužníci minimální splátkou 1500 korun měsíčně, pokud ovšem celkový soupis movitých věcí nepřevyšuje 36krát násobek měsíční splátky. V případě vícečetných exekucí bude mobiliární exekuce vedena vždy jen jedním exekutorem. Telefonická komunikace dlužníka s exekutorem bude povinně nahrávána, zaručen bude také vzdálený přístup dlužníka ke spisu.

Relativně nenápadným ale zásadním opatřením proti vzniku dluhových pastí do budoucna je změna, podle které bude nově výtěžek exekuce započítáván nejdříve na jistinu a až následně na úrok, čímž

znemožňuje, aby úrok rostl rychleji, než je dlužník schopen splácet. Dlužníkům se tak přibližuje možnost dluhy skutečně splatit.

Rozporuplné dopady pro obce

Pro obce coby věřitele je samozřejmě každé zastavování exekucí v principu spíše negativní zprávou. Znemožňuje se tak

nejen jejich vymáhání v rámci exekučního řízení, ale také přihlášení těchto pohledávek do řízení insolvenčního, ve kterém teprve by mělo docházet k oddlužení dlužníků. Na druhou stranu může zastavení především marných bagatelních pohledávek znamenat určitý úbytek administrativy a neúčelně vynakládaných nákladů. Řadě dlužníků snad skutečně novela umožní vystoupit ze šedé zóny

a začlenit se znovu do pracovního a společenského života. Novela by však neměla být signálem pro dlužníky, že se dluhy jednoduše platit nemusí. Takový přístup s sebou nese negativní dopady nejen pro obecní pokladnu, ale celý život v obci.

Mgr. Bc. Martin Pikous
Legislativně právní sekce

Cestovní ruch – Organizace destinačního managementu a jejich kategorizace

V minulém příspěvku, který jsme zveřejnili v INS č. 6/2021, jsme mluvili o situaci v cestovním ruchu a o základních principech destinačního managementu. Nyní se pokusíme přiblížit a osvětlit fungování jednotlivých úrovní organizací destinačního managementu (dále jen „DMO“ – zkratka z angličtiny), jejichž hlavním úkolem je strategicky plánovat, koordinovat a rozvíjet cestovní ruch v destinaci.

Za účelem jasného přehledu činnosti DMO byl vytvořen agenturou CzechTourism na pokyn Ministerstva pro místní rozvoj systém certifikace tzv. Kategorizace organizací destinačního managementu (dále jen „Kategorizace“). Hlavním cílem Kategorizace je nastavit systém řízení cestovního ruchu, zabránit překrývání činnosti v rámci území, podpořit spolupráci jednotlivých úrovní a zvýšit kvalitu a efektivitu činnosti DMO.

Kategorizace tedy vymezuje jednotlivé úrovně DMO a definuje nutné požadavky na jejich činnost. Upravuje základní podmínky založení, vymezuje obsah činnosti jednotlivých úrovní DMO a stanovuje další podstatné podmínky certifikace v rámci jednotlivých kategorií. Po splnění všech požadavků může být destinační organizace certifikována a stát se „certifikovanou DMO“.

A jaká je motivace DMO k certifikaci, k čemu to vlastně je, pokud je DMO certifikována? Kupříkladu tím DMO získá možnost žádat o dotace v rámci Národního programu podpory cestovního ruchu, je dáno jasné rozdělení kompetencí činnosti, certifikované DMO mají možnost větší spolupráce s CzechTourism, často je certifikace i podmínkou krajských dotací, certifikace umožňuje výhodněji využívat některá školení a spousta dalších výhod.

Hierarchii jednotlivých DMO, jinými slovy kategoriza-

ci DMO, lze srozumitelně demonstrovat na uvedeném schématu (na této stránce) z dílny CzechTourism.

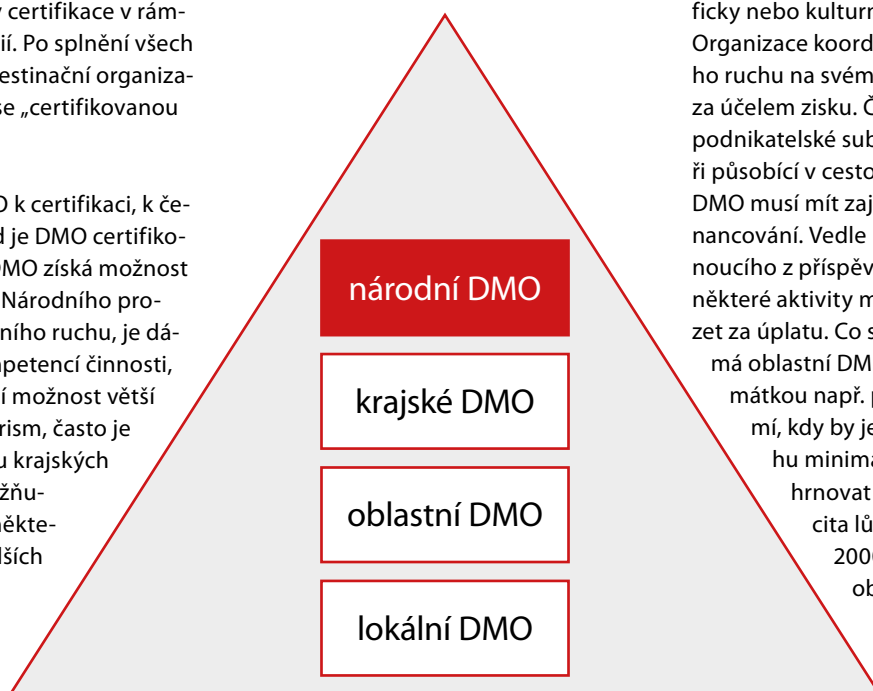
Z hierarchie vyplývá, že jednotlivé kategorie DMO vycházejí především z územní působnosti, ale také z charakteru či zaměření organizací. My se budeme více věnovat lokální a oblastní úrovni, tedy těm kategoriím DMO, jichž se města a obce mohou stát zakladateli, členy nebo partnery.

Národní DMO – Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism – je příspěvkovou organizací Ministerstva pro místní rozvoj a působí na celonárodní úrovni.

Jejím úkolem je propagace a budování image ČR jako atraktivní destinace především na zahraničním trhu a podpora rozvoje cestovního ruchu v rámci ČR. Určitě stojí za to se podívat na jejich webovou stránku či na portál Kudyznudy.cz, který CzechTourism provozuje.

Krajská DMO – působí na úrovni kraje. Krajská DMO je založena nebo spoluzaložena příslušným krajským úřadem. Jejím cílem není dosažení zisku, ale koordinace aktivit a podpora rozvoje cestovního ruchu v rámci celého území kraje.

Oblastní DMO – působí v rámci přirozeného turistického regionu, na geograficky nebo kulturně vymezeném území. Organizace koordinuje činnosti cestovního ruchu na svém území a není založena za účelem zisku. Členy jsou města, obce, podnikatelské subjekty a další partneři působící v cestovním ruchu. Oblastní DMO musí mít zajištěno vícezdrojové financování. Vedle primárního zdroje plynoucího z příspěvků členů či partnerů by některé aktivity měla oblastní DMO nabízet za úplatu. Co se týká požadavků, které má oblastní DMO splňovat, lze uvést například podmínku velikosti území, kdy by její území mělo mít rozlohu minimálně 600 km² nebo zahrnovat alespoň 20 obcí, kapacita lůžek by měla být alespoň 2000 a měla by dosahovat objemu alespoň 200 tisíc přenocování ročně, mít minimálně tři oficiální certifikovaná infocentra,

Zdroj: Schéma Kategorizace DMO, CzechTourism

min. 30% subjektů, které mají právo na rozhodování v organizaci, by mělo být z neziskové nebo komerční sféry. Měla by aktivně spolupracovat s podnikatelským sektorem a dalšími partnery v cestovním ruchu na svém území, s lokálními a s krajskou DMO, koordinovat nabídku cestovního ruchu a vytvářet produktové balíčky pro svou oblast ve spolupráci s lokálními DMO, realizovat marketingové aktivity se zaměřením na domácí cestovní ruch anebo na přeshraniční regiony a provozovat aktuální internetové marketingové nástroje. Je zřejmé, že činnost oblastní DMO je nejen velice obsáhlá a složitá, ale rovněž pro koordinaci a fungování cestovního ruchu v dané oblasti zásadní.

Lokální DMO – jedná se o organizaci působící na místní (lokální) úrovni – na úrovni obce, města či mikroregionu, která rovněž není založena s cílem dosahovat zisk. Jejím hlavním úkolem je koordinace aktivit v cestovním ruchu na svém území, část svých činností by měla provozovat za úplatu a měla by být financována z více zdrojů. Co se týká požadavků, které má lokální DMO splňovat, lze vyjmenovat například to, že její území by mělo zahrnovat alespoň jednu obec s jedním oficiálním certifikovaným infocentrem či že minimálně 30% subjektů, které mají právo na rozhodování v organizaci, by mělo být z neziskové nebo komerční sféry. Měla by aktivně spolupracovat s podnikatelským sektorem a dalšími partnery v cestovním ruchu na svém území, s oblastní DMO, koordinovat nabídku cestovního ruchu a vytvářet produktové balíčky na lokální úrovni, realizovat marketingové aktivity se za-

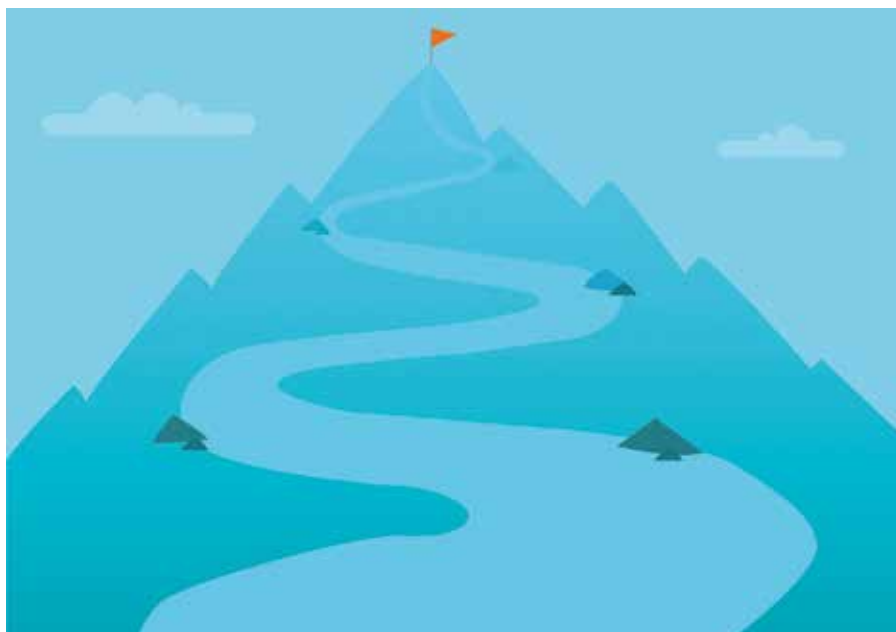
měřením na domácí cestovní ruch anebo na přeshraniční oblasti a partnerská města a provozovat aktuální internetové marketingové nástroje.

Je zřejmé, že získání certifikace s ohledem na podmínky uvedené výše je mnohdy složitě, nicméně je ale zásadní, aby byl cestovní ruch organizován a tím i veden k naplnění co nejlepších výsledků. S ohledem na současnou situaci možná o to více vyvstala na povrch nutnost věnovat se této oblasti – je třeba zabránit přetížení některých exponovaných oblastí, současně je třeba směřovat cestovní ruch i do oblastí méně navštěvovaných, avšak nikoliv méně atraktivních. Mnohdy je výhodné připravit „turistické balíčky“, nastavit společnou strategii a využít společných marketingových nástrojů. A k tomu nám mj.

právě DMO ve všech úrovních dopomáhají. Nezbytnou součástí veškerých aktivit je i vzájemná spolupráce a podpora jednotlivých úrovní DMO (tj. dle kategorizace).

Splnění nebo nesplnění závazných kritérií na certifikovanou organizaci destinačního managementu zkoumá a posuzuje nezávislá certifikační komise. O průběhu certifikačního procesu a nastavení certifikační komise, o tom, co to vlastně certifikační komise je a z koho se skládá atd. si povíme však v příštím čísle.

*Zuzana Vojtová, Asociace organizací cestovního ruchu, z. s. p. o.
Linda Jelínková, Magistrát města Brna
Alena Klimtová,
Legislativní a právní sekce Svazu*

Legislativní novinky ve školství od 1. září 2021

S novým školním rokem přichází několik legislativních změn. Navyšuje se částka na nákup školních potřeb, mění se systém jazykové přípravy cizinců, která se rozšiřuje i do mateřských škol. Změny se dotýkají také školního stravování. Přinášíme kompletní přehled podle informací z MŠMT.

Vyšší částky na nákupy školních potřeb pro prvňáčky

Navýšením částky určené na nákup školních potřeb pro žáky 1. ročníků reaguje MŠMT na růst cen školních potřeb, které jsou poskytovány zdarma žákům 1. ročníku základního vzdělávání a dětem zařazeným do přípravných tříd základních škol. Původní částka určená vyhláškou z roku 2005 ve výši 200 Kč se navyšuje od školního roku 2021/22 na částku 500 Kč, ze které mohou školy dětem v přípravných třídách

a žákům 1. ročníku pořídit vhodné školní potřeby (pastelky, tužky, barvy apod.). Tato položka není určena na nákup učebnic a pracovních sešitů se schvalovací doložkou MŠMT.

Jazyková příprava cizinců v mateřských a základních školách

Nově budou mít cizinci v mateřských školách v povinném předškolním vzdělávání nárok na jazykovou přípravu pro zajištění

plynulého přechodu do základního vzdělávání. U mateřských škol s vyšším zastoupením cizinců (více než 4 děti-cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání) budou za tímto účelem vytvořeny skupiny pro jazykovou přípravu a těmto mateřským školám bude jazyková příprava v rozsahu jedné hodiny týdně finančně zabezpečena.

V základním vzdělávání bude pokračovat koncept krajem určených škol se za-

jištěním významně větší dostupnosti určených škol (vždy minimálně 1 škola ve správním obvodu obce s rozšířenou působností). Jazyková příprava cizinců bude probíhat v době vyučování, přičemž žák bude z vyučování, které se překrývá s jazykovou přípravou, uvolněn. Rozsah podpory bude min. 100 a max. 200 hodin dle orientačního vstupního testu. Skupiny pro jazykovou přípravu budou fungovat prezenčně i distančně. Skupiny pro vzdělávání distančním způsobem jsou určeny pro žáky, kteří se nebudou moci účastnit prezenční výuky. Zázemí pro distanční vzdělávání vytvoří žákovi jeho kmenová škola.

Školní stravování

Se změnou vyhlášky č. 107/2005 Sb., o školním stravování, se s účinností od 1. září 2021:

- upravují finanční limity na nákup potravin, které stanovuje příloha č. 2 vyhlášky o školním stravování,
- ve věkové skupině strávníků 7–10 let se stanovuje finanční limit na nápoje pro strávníky (7leté děti v mateřských školách), kterým je poskytováno školní stravování dle § 4 odst. 3 vyhlášky o školním stravování,
- upravují se finanční limity na nákup potravin při významných osobních příležitostech strávníka, kterému je poskytováno stravování v rámci plného přímého zaopatření nebo v rámci preventivně výchovné péče formou celodenních služeb nebo internátních služeb,
- zavádí se nový typ zařízení školního stravování – výdejnu lesní mateřské školy,
- rozšiřuje se možnost dohodnout se se školským zařízením i zákonnému zástupci dítěte v předškolním vzdělávacím

ní a studentovi ohledně výběru zálohy na stravné (§ 5 odst. 4).

Příplatek za třídnictví

Ministerstvo práce a sociálních věcí připravilo ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy novelu nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, vyčleňující práci třídního učitele do samostatné skupiny zvláštních příplatků. Spolu s tím dochází ke zvýšení tohoto příplatku. Výše zvláštního příplatku pedagogického pracovníka za výkon prací třídního učitele činí nově měsíčně 1 500 až 3 000 Kč, což odpovídá i požadavkům Svazu, který v připomínkovém řízení apeloval na zvýšení příspěvku.

*Zdroj: MŠMT
zpracoval Mgr. Bc. Martin Pikous
Legislativně právní sekce*

Náklady na provoz základních a středních škol v odlehlých a venkovských oblastech budou růst

NOVÁ STUDIE OECD

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj v červnu představila novou studii věnovanou budoucnosti základního a středního školství v řídké osídlených venkovských oblastech. Přináší přehled mezinárodně srovnatelných nákladů a rovněž možné prognózy a z nich vyplývající doporučení, jak zajistit dostupnost a kvalitu školství v těchto oblastech.

Náklady na jednoho žáka základní školy v řídké osídlených venkovských oblastech jsou o 20% vyšší než ve městě. Demografické změny pravděpodobně tento nárůst ještě více prohloubí. Stárnutí obyvatel na druhé straně zvyšuje poptávku po zdravotnických službách, zejména ve venkovských oblastech. Dá se tedy očekávat, že náklady na provoz škol v řídké osídlených či venkovských oblastech, které jsou již dnes vyšší oproti městům a obcím v blízkosti aglomerací, do budoucna dále porostou.

V současné době obce spíše řeší naléhavý nedostatek předškolních zařízení, ceny nemovitostí i pozemků se zvedly i v těch odlehlejších oblastech, což by mohlo znamenat zájem mladých rodin o život mimo centra. Digitalizace je právě pro tyto nové obyvatele velkou šancí. Jak je to ale se základními školami, naplní se opět dětmi i na venkově? Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj se tomuto tématu věnovala a ve své nově publikované studii přináší první přehled mezinárodně srovnatelných nákladů a také prognózy na základě simulace.

A jaké je výsledné doporučení v oblasti základního a středního školství?

V rámci meziobecní spolupráce vytvářet školní klastry a zajistit dostupnost a dobrou kvalitu menšího počtu škol, tedy redukovat počet škol tam, kde je to možné. Tam, kde jsou vzdálenosti příliš velké, je třeba se řídit principem spravedlivého přístupu a školu zkrátka dotovat i pro méně žáků. A zatímco na vesnicích bude škol ubývat, očekává OECD ve velkých městech naopak jejich nárůst. Nesmíme zapomenout, že se jedná pouze o odhady na základě simulace. Otázkou je, nakolik studie zohlednila i další faktory jako dostupnost bydlení, již zmiňovanou digitalizaci a například aspekty klimatických změn, se kterými musíme do budoucna počítat. Navíc není vytváření školních klastrů pro Českou republiku žádnou novinkou, už od roku 2005 je totiž možné, aby se zřizovatelem školy nebo školského zařízení stal také svazek obcí jako samostatný právní subjekt.

Přinášíme shrnutí části studie věnované problematice školství

S úbytkem populace a pokračující koncentrací obyvatel v metropolitních regionech se populační základna mnoha regionů zmenšuje, stárne a je rozptýlenější. V rámci Evropy žije 35% lidí v regionech, kde došlo v letech 2011 až 2019 k poklesu populace. Očekává se, že v letech 2011–35 počet obyvatel regionů pokrývajících zhruba polovinu evropského území, většinou neměstských, bude klesat. V roce 2020 byl průměrný obyvatel odlehlejšího regionu v Evropě starší než obyvatel metropolitního regionu, protože odlehlejší regiony nadále stárnou rychleji než jiné typy regionů. Tato situace je výsledkem nízké imigrace a dramatického poklesu porodnosti z 2,8 dítěte na ženu v plodném věku v roce 1970 na 1,6 v roce 2018 v průměru napříč zeměmi OECD.

Demografické změny jsou strukturální silou, která prohlubuje územní rozdíly v přístupu ke službám. Pokles populace přímo ovlivňuje poskytování veřejných služeb tím, že se zmenšuje skupina potenciálních uživatelů, což vede k nedostatku

profesionálů a nutí zařízení zavírat a následně zvyšuje vzdálenost ke službám pro uživatele v odlehlých oblastech. Zatímco demografie a geografie mají jasné důsledky pro poskytování služeb ve venkovských oblastech, většina zemí nevyčísľuje efektivní rozdíl v nákladech vyplývajících z těchto faktorů. V mnoha případech také financování veřejných služeb ve venkovských oblastech nezohledňuje nevyhnutelné náklady na odlehlost, nízkou početnost obyvatel a stárnutí.

Tato zpráva poskytuje první mezinárodně srovnatelné odhady nákladů a přístupu (vzdálenosti) a také budoucí prognózy založené na velmi podrobné úrovni demografických změn ke službám (primárního a sekundárního) vzdělávání a zdravotnictví (kardiologie, mateřství a porodnictví).

Aby bylo vzdělání v budoucnosti efektivní, spravedlivé a přístupné, je potřeba již dnes uzpůsobit politiku podpory a strategie probíhající změnám.

Sítě škol v mnoha zemích OECD dnes čelí neustálému tlaku, aby se přizpůsobily klesající poptávce ve venkovských oblastech. Ve většině zemí OECD žije ve venkovských oblastech v průměru pouze jedno z pěti dětí do 14 let. Mnoho venkovských komunit nemá nebo brzy nebude mít žádné děti ve školním věku. Menší třídy a méně studentů na učitele ve venkovských školách se promítá do vyšších nákladů na žáka. Tato zpráva odhaduje, že v Evropě jsou roční náklady na studenta v řídké osídle-

ných venkovských oblastech o 20 % vyšší (720 EUR) ve srovnání s městy pro základní školy a o 11 % (681 EUR) vyšší pro střední školy. Tento rozdíl v nákladech může být vyšší než 40 % u základních škol v Estonsku, Finsku a Lotyšsku a 16 % u středních škol v Řecku a Španělsku.

Konsolidace škol, školní klastry a sítě mohou zlepšit kvalitu vzdělávání a současně šetřit zdroje.

Tato zpráva ukazuje, že vzhledem k očekávanému poklesu počtu studentů dosáhne uspokojení poptávky v roce 2035 při zachování podobných vzdáleností od škol o 8 % a o 20 % méně základních a středních škol v řídké osídlených venkovských oblastech; o 5 % a o 13 % méně ve vesnicích; o 3 % a 5 % méně v menších městech a předměstích; a o 6 % a 8 % více ve městech. Německo, Polsko a Španělsko koncentrují více než polovinu očekávaného snížení počtu škol mimo města. I když se nabídka přizpůsobuje poptávce, dlouhé cestovní vzdálenosti ve venkovských oblastech představují limit pro konsolidaci škol. Tato zpráva odhaduje, že studenti v odlehlých venkovských oblastech cestují v průměru čtyřikrát až pětkrát dále ve srovnání se studenty ve městech. To znamená, že některé školy budou muset pokračovat v provozu, aby zajistily adekvátní přístup. Rovnost v poskytování vzdělání, zejména pro děti, které nemohou cestovat daleko samostatně, diktuje potřebu poskytnout řešení i studentům žijícím v oblastech s obtížným přístupem.

Demografické změny zdůrazní nutnost kompromisu mezi náklady na vzdělávání ve venkovských oblastech a jeho dostupnost. U zemí EU27+UK tato zpráva ukazuje, že i po přizpůsobení školní sítě budoucí poptávce se očekává, že náklady na jednoho studenta v odlehlých venkovských oblastech se zvýší v průměru o přibližně 3 %. Očekává se také, že se vzdálenost ke školám mírně zvýší všude mimo města, a proporcionalně více ve vesnicích. Simulace politik ukazují, že nepřizpůsobení sítě základních škol požadavkům na změny v roce 2035 zdvojnásobí dodatečné zvýšení nákladů na žáka v řídké osídlených venkovských oblastech a zvýší je o 60 % ve vesnicích, přičemž se ovšem dosáhne pouze malého zlepšení dostupnosti. V zemích, které očekávají prudký pokles počtu studentů v řídké osídlených venkovských oblastech, představují dodatečné náklady na nepřizpůsobení školní sítě budoucí poptávce až 1 243 EUR na studenta v Litvě (o 25 % více) a 741 EUR v Lotyšsku (o 14 % více).

Zdroj: *Executive Summary* dostupný na www.oecd-ilibrary.org

Odkaz na celou studii „Access and Cost of Education and Health Services – Preparing Regions for Demographic Change“ najdete také na webu Svazu v sekci Činnost → Udržitelný rozvoj → Podpora venkova a malých obcí.

Mgr. Monika Štěpánová
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů

Pražská re-use centra dávají odloženým věcem druhou šanci

Každý z nás si někdy při stěhování nebo vyklizení domovních prostor pokládal ohledně nepotřebného inventáře nerudovskou otázku „Kam s ním?“. V nejstarších dobách touto odpovědí pravděpodobně bylo smetiště, kotel nebo, v případě zachovalých kousků, vetešnictví. Dnes ovšem doba pokročila a k dispozici jsou občanům sběrné dvory. Odložit některé věci do kontejneru je ovšem mnohdy škoda, pokud jsou v zachovalém stavu, mohou sloužit někomu dalšímu. A právě tato myšlenka stojí za realizací projektu re-use pointů. Na to, jak takový re-use point funguje, jsem se byl podívat v Praze.

V prostorách sběrného dvora Pod Šancemi na Praze 9 je pěkně rušno. Před vjezdem do areálu se tvoří malá kolona z aut Pražanů, kteří se rozhodli využít úterní dopoledne k odvozu starého haraburdí. Samotný dvůr s jeho kontejnery, zaměstnanci a celým tím živým hýřením ovšem není účelem mé návštěvy. Tím je menší, zábradlím oddělený „pláček“, hned při vjezdu do sběrného dvora. Za oním zábradlím, které, jak se později dozvídám, slouží nejen k organizačnímu

rozdělení prostoru, ale i jako prevence proti vstupu různých zvědavců a nenechavců, se nachází zelený kontejner a naproti němu drobná, světlá, budka.

Tento, vcelku nevelký, koutek s kontejnerem a buňkou je místem, kde dostávají odložené věci druhou šanci. Jedná se o re-use point, místo kam lze odložit nepotřebné, ale zachovalé věci, anebo naopak – kde si z odložených věcí můžete vybrat

nový přírůstek do domácnosti, třeba kolo nebo skříň, ale i učebnici francouzštiny nebo (v duchu „90kové“ nostalgie), sadu VHS s filmy Arnolda Schwarzeneggera. Vše zdarma.

Samotný re-use point je projektem hl. města Prahy, ale jeho každodenní obsluhu zajišťují Pražské služby, a. s. V provozu je re-use point Pod Šancemi téměř rok, otevření se dočkal minulý podzim. Kromě něj jsou ny-

ní na území Prahy ještě další dva – na Spořilově a v Horních Počernicích.

Princip re-use je vcelku jednoduchý – majitel nepotřebné věci se vypraví k re-use pointu, kde předá svůj nepotřebný majetek zaměstnanci, který je pověřen obsluhou re-use pointu. V případě, že by snad odkládaná věc byla ve stavu vylučujícím další použití, dojde k jejímu odložení do sběrného dvora. Standardně ale věci bývají přijaty. Pak jsou na určitou dobu k dispozici dobročinným organizacím, které mají přednostní právo si z nich vybrat, co potřebují – jde např. o dětské domovy, „klokánky“ a další. Dobročinné organizace ovšem z podstaty své činnosti mívají zájem spíše o větší množství věcí najednou – obvykle nepotřebují vybavit místnost jedinou skříní, ale jde jim o zařízení kompletních prostor. Po této „době hájení“ se tedy odložená věc dostává na internetové stránky, na kterých si veřejnost může vybrat to, o co má zájem, zarezervovat si danou věc a přijít si ji vyzvednout. Prohlídky

bez rezervací ale možné nejsou. Re-use point by se pak, ze zkušenosti obsluhy, plnil různými zvědavci a již tak rušný provoz v jeho okolí by byl ještě o něco hůře korigovatelný a hlavně nebezpečnější. Na druhou stranu je rezervace nezávazná, a pokud se zájemce při reálném pohledu na věc rozmyslí, jednoduše oznámí obsluze, že rezervaci ruší. Věc je pak opět nabídnuta na internetu. Osud věcí, které jsou v re-use pointu odloženy, ale nikdo si

je ani po delší době nevybere, je prostý – skončí v kontejnerech sběrného dvora.

Ale dost už obsáhlých slohů – podívejme se na tvrdá data: od listopadu 2020 do června 2021 bylo do re-use pointu Pod Šancemi přijato 1243 věcí, z toho 1040 našlo nového majitele. V ostatních dvorech je situace obdobná – z drtivé většiny si věci svého zájemce najdou. Re-use pointy tedy svou funkci rozhodně plní.

Dejme ale slovo náměstkovi primátora hl. m. Prahy pro oblast životního prostředí, infrastruktury, technické vybavenosti a bezpečnosti Ing. Petru Hlubučkovi, který byl tak vstřícný a odpověděl naší redakci na několik otázek.

Jak se projekt re-use pointů zrodil? Čerpali jste někde inspiraci?

Počet vyprodukovaného odpadu v Praze každý rok roste o 1 až 2%. Mnohdy se však vyhazují věci, které mohou ještě někomu jinému dobře posloužit. Proto jsme zřídili nábytkovou banku a také další tři re-use pointy. V zahraničí je to docela běžná věc, velkou inspiraci čerpáme například ve Vídni. Tam re-use pointy připomínají spíše nákupní centra a seženete tam opravdu vše.

Jak dlouho trvala příprava projektu od prvních návrhů až do zprovoznění?

Samotná příprava netrvala nijak dlouho, odehrálo se to v horizontu několika měsíců. Bylo potřeba pouze najít vhodná místa a zprovoznit web praha.nevyhazujto.cz, kde je možné si předem prohlídnout věci, které jsou v re-use pointech k dispozici a případně si je zarezervovat.

Jaké máte, prozatím, ohlasy od uživatelů?

Lidé si uvědomují, že je potřeba se k této planetě chovat šetrně, že pokud nezačneme recyklovat a snižovat množství odpadu, že to naše planeta prostě nezvládne a my jako lidstvo budeme mít velký problém. Re-use pointy jsou jednou z mnoha cest, jak množství odpadu snížit, proto mají u lidí úspěch a jsou vnímány velmi pozitivně.

Co vnímáte jako největší úskalí při provozu? Jak je to např. s náročností provozu po stránce personální, organizační a administrativní?

Re-use pointy jsou součástí sběrných dvorů, jejich provoz není nijak náročný. Lidé prostě věci přinesou, vy je nafotíte, dáte na web a jiní lidé si je zase odnesou. Není to zatíženo žádnou administrativou, žádným podepisováním papírů ani „kupními“ smlouvami. Z bezpečnostního hlediska však v re-use pointech nemůžeme nabízet například elektrospotřebiče či jiná elektrická zařízení.

Plánujete do budoucna síť re-use bodů rozšířit?

Jednoznačně. Současné tři re-use pointy jsou pro Pražany málo, chtěli jsme si to však nejdříve vyzkoušet v praxi. V ideálním přípa-

dě by re-use pointy měly být součástí každého sběrného dvora.

Spolupracujete nějakým způsobem s ostatními samosprávami? Vyměňujete si s kolegy z ostatních měst, kde re-use pointy mají, své zkušenosti?

Zjišťovali jsme si informace, jak to funguje jinde před samotným spuštěním tohoto projektu. Jak ale říkám, když máte dobrý web a vyškolenou obsluhu, opravdu to není nijak náročné na provoz.

Doporučil byste zřízení re-use pointů i ostatním městům a obcím?

Určitě ano, protože kromě ekologického aspektu to má i velký význam sociální, můžete dát funkční věci lidem, kteří si je třeba nemohou dovolit.

Redakce InS děkuje náměstkovi Petru Hlubučkovi a jeho sekretariátu za rozhovor a zprostředkování návštěvy re-use pointu. Poděkování dále patří zaměstnancům Pražských služeb, kteří autora článku ochotně provedli po areálu sběrného dvora a zodpověděli všechny jeho všetečné dotazy. Pokud podobné projekty fungují i ve vaší obci, rádi poskytneme v našem časopisu prostor k jejich prezentaci.

*Mgr. Tomáš Sobota
Legislativní a právní sekce*

Hudba a kolektivní správa

Hudba nás obklopuje doslova na každém kroku a provází nás celým životem. Mnohé společenské setkání si bez dobré hudby neumíme ani představit. Hudba však nevzniká sama o sobě, ale je výsledkem tvůrčí práce autorů a textařů. I když se jedná o práci kreativní a mnohdy naplňující, stále je to práce jako každá jiná a její autor si zaslouží přiměřenou odměnu.

Oproti jiným profesím má hudební autorská tvorba určitá specifika. Prakticky žádný zpěvák nebo kapela nezaplatí autorovi za vytvoření nové skladby nebo napsání nového textu. O tom, jestli skladba bude úspěšná, rozhodují výhradně posluchači. Nelze proto určit cenu pro autora předem. Výše jeho honoráře je de facto spravedlivě přímo úměrná úspěšnosti jeho hudební tvorby. Tvorba do šuplíku honorována není.

Autorský honorář se tak skládá z toku drobných odměn po haléřích a korunách za každé veřejné užití skladeb podnikatelskou veřejností. Veřejným užitím skladby s nárokem na odměnu je například vydání na hudebním nosiči, streamování na internetu nebo v aplikacích, zahrání na koncertech, odvysílání v rádiu nebo v televizi, případně kulisa v restauraci, obchodě nebo u kadeřnice. Není v silách jednotlivce, aby si ohlídal všechna užití svých děl. Není ani v silách podnikatelské veřejnosti zajistit si předem individuálně souhlas od všech autorů a umělců. Není ani pravidlem, že autoři skladeb jsou zároveň členy hudebních skupin nebo sólovými interprety. Tvoří v soukromí, ve stínu publicity zpěváků. Proto si skladatelé a textaři v roce 1919 založili organizaci OSA, aby podnikatelské veřejnosti usnadnili cestu k legálnímu používání jejich hudby.

Co je OSA a co dělá?

OSA, tedy Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z. s. byl založen samotnými autory již v roce 1919. Mezi zakládajícími členy OSA byl mimo jiné populární skladatel Karel Hašler a jedním z prvních ředitelů se stal Otakar Dvořák, syn skladatele Antonína Dvořáka.

Nejedná se tedy o státní organizaci, OSA je soukromý profesní spolek. Zastupuje domácí i zahraniční autory hudby, textaře, hudební nakladatele a dědice majetkových práv. Výběr autorských honorářů za užití skladeb našich autorů v zahraničí zajišťuje prostřednictvím 81 partnerských zahraničních organizací rozestých po celém světě. Repertoár, který je OSA schopna nabídnout svým obchodním partnerům a podnikatelské veřejnosti, obsahuje skladby až čtyř milionů autorů z celého světa napříč všemi hudebními žánry, čítající zlidovělé písně například Fanoše Mikuleckého „Víněčko bílé“, ve světě velmi

uznávanou klasickou tvorbu, jazz, hip-hop, až například po nejnovější hity kapely Twenty One Pilots.

Cílem OSA je co nejvíce usnadnit licencování skladeb, inkasovat autorské odměny pro zastupované autory společně s věrohodnými informacemi o použitých skladbách, zkrátit na minimum cestu mezi úhradou odměny od uživatele a výplatou honoráře oprávněnému autorovi díla. Od letošního roku honoráře vyplácíme měsíčně, a to nejen k rukám našich českých autorů, ale odměny inkasované za skladby zahraničních autorů posíláme do více jak 100 zemí z celého světa.

OSA od roku 2018 v oblasti veřejných hudebních produkcí vybírá odměny pro všechny tuzemské kolektivní správce, tj. INTERGRAM, DILIA, OOA-S a OAZA. Dovolte nám rozklíčovat uvedené zkratky. Jedná se o INTERGRAM, nezávislou společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově-obrazových záznamů, z. s., dále pak DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agenturu, z. s., OOA-S, ochrannou organizaci autorskou – sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl, z. s., a OAZA, ochrannou asociaci zvukařů – autorů, z. s. Oproti minulosti tak například provozovatel restaurace uzavírá pouze jednu smlouvu. OSA následně vyplatí odměny ostatním kolektivním správcům v dohodnutém poměru, který vidí provozovatel ve smlouvě nebo na faktuře.

Kromě výběru a výplaty autorských odměn OSA díky grantovému projektu Partnerství podporuje téměř 300 hudebních projektů a různých charitativních počínů ročně.

Kdy je a kdy není potřeba získat licenci?

To je jednoduchá odpověď. Vždy, pokud použijete hudbu z repertoáru OSA veřejnosti, nikoliv pouze kamarádům a rodinným příslušníkům, ať již za úplatu nebo zdarma. Jedná se o koncerty nebo akce s reprodukovanou hudbou, pouštění hudby jako kulisy pro zpříjemnění atmosféry v restauraci, obchodě, u kadeřnice apod. Licenci potřebují také, pokud máte televizor nebo rádio na hotelovém pokoji či provozují obecní rozhlas.

Rozhodně nepotřebují licenci, pokud si hudbu použijete v soukromí – doma, na zahradě, v uzavřené společnosti rodinných příslušníků a přátel (narozeninové oslavy, svatby). Kromě veřejného provozování OSA poskytuje oprávnění k užití i v dalších oblastech – užití hudby v televizním nebo rozhlasovém vysílání, kabelovým nebo satelitním přenosem, streamováním na internetu a vydáváním hudebních nosičů.

Jak se stanovuje autorská odměna?

Cena, nebo výše autorské odměny, je stanovena v sazebníku OSA. OSA na svých stránkách zveřejňuje odměny i dalších kolektivních správců, uživatel si tedy může spočítat, kolik ho bude konkrétní akce stát. Sazebníky jsou k dispozici na webových stránkách www.osa.cz. Dále je u vybraných druhů provozování možné využít i e-shop OSA (<https://shop.osa.cz/>), ve kterém si pohodlně odměnu lze spočítat dopředu pomocí on-line kalkulačky.

Spolupráce se Svazem měst a obcí

Kultura je nedílnou součástí aktivního společenského života v obcích a městech. Stále hledáme cesty, jak zlepšit komunikaci a zjednodušit administrativu při pořádání společenských akcí s hudbou našich autorů. Jednáme se zástupci Svazu o možné spolupráci, která by zejména v této době mohla napomoci restartu společenského a kulturního života v regionech. Spolupráci bychom rádi zahájili v roce 2022 a o dalším postupu budeme samozřejmě dále informovat.

Václav Balous a kolektiv
OSA

Balíček „Fit for 55“ představen

Evropská komise představila o prázdninách soubor opatření, jejichž cílem je učinit politiky EU v oblasti klimatu, využívání půdy, energetiky, dopravy a zdanění vhodné ke snížení čistých emisí skleníkových plynů do roku 2030 alespoň o 55 % ve srovnání s úrovní z roku 1990.

Zelená dohoda pro Evropu

Zelená dohoda pro Evropu, která byla Evropskou komisí představena již v prosinci 2019 a o které jsme vás informovali v předchozích číslech INS, si stanovila

představila legislativní nástroje k dosažení cílů dohodnutých v evropském právním rámci pro klima a k nutné transformaci hospodářství a společnosti pro spravedlivou, ekologickou a prosperující budoucnost. Tyto nové návrhy umožní nezbytné

dernizačního fondu, což je pro Českou republiku jistě pozitivní zpráva.

za cíl učinit z Evropy do roku 2050 první klimaticky neutrální kontinent. Takovýto krok je samozřejmě finančně velmi náročný, a proto je nutné, aby ekologickou transformaci podpořil také dlouhodobý rozpočet EU na příštích sedm let.

Na podporu opatření v oblasti klimatu bylo vyčleněno 30 % z tzv. **víceletého finančního rámce** na období 2021–2027 (cca 2 biliony eur), tak i prostředky z nástroje na podporu oživení NextGenerationEU. Na opatření v oblasti klimatu je věnováno také 37 % finančních zdrojů z Nástroje pro oživení a odolnost, to znamená v hodnotě 723,8 miliardy eur, které budou financovat vnitrostátní programy členských států v rámci nástroje na podporu oživení NextGenerationEU. V České republice se jedná například o **Národní plán obnovy**.

Proč musíme emise snížit?

Snížení emisí v příštím desetiletí je nezbytné k tomu, aby se Evropa stala do roku 2050 prvním klimaticky neutrálním kontinentem na světě a aby se Zelená dohoda pro Evropu stala skutečností. Evropská komise proto v rámci návrhů, které oficiálně představila 14. července 2021,

zrychlí při snižování emisí skleníkových plynů v příštím desetiletí.

Co vše balíček Fit for 55 obsahuje?

Balíček obsahuje celkem 13 legislativních návrhů, z nichž některé upravují již existující legislativu, zatímco jiné přinášejí zcela nový právní rámec.

Návrhy upravující již existující legislativu:

- **Revize systému emisního obchodování (EU ETS)**
 - Tato revize systému stanoví cenu za znečištění uhlíkem a každoročně bude snižovat emisní stropy pro určitá hospodářská odvětví.
 - Příkladem lze uvést úspěšné snížení emisí z výroby elektřiny a energeticky náročných výrobních odvětví o 42,8 % za posledních 16 let.
 - V zájmu řešení problému, který má pomoci snížit emise ze silniční dopravy a budov, bude zřízen nový samostatný systém obchodování s emisemi pro distribuci pohonných hmot pro silniční dopravu a budovy.
 - Komise také v této oblasti navrhuje zvýšit objem Inovačního fondu a Mo-

- **Revize nařízení o využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví (LULUCF)**

- Členské státy mají společnou odpovědnost za odstraňování uhlíku z atmosféry, a proto nařízení o využívání půdy, lesnictví a zemědělství stanovuje celkový cíl EU pro pohlcování uhlíku přírodními propady uhlíku, který odpovídá 310 milionům tun emisí CO₂ do roku 2030.
- Vnitrostátní cíle budou po členských státech požadovat, aby pečovaly o své propady uhlíku a usilovaly o jejich rozšíření.
- Cílem strategie EU v oblasti lesnictví je zlepšit kvalitu, kvantitu a odolnost lesů v EU.
- Strategie podporuje lesníky a lesní biohospodářství, zachovává udržitelnost těžby a využívání biomasy, udržuje biologickou rozmanitost a stanovuje plán výsadby tří miliard stromů v celé Evropě do roku 2030.

- **Revize nařízení o sdílení úsilí členských států snížit emise skleníkových plynů (ESR)**

- Nařízení o „sdílení úsilí“ přiřazuje každému členskému státu velmi ambiciózní cíle v oblasti snižování emisí pro budovy, silniční a vnitrostátní námořní dopravu, zemědělství, odpady a malá průmyslová odvětví.

- **Změna směrnice o obnovitelných zdrojích energie (RED)**

- Výroba a využívání energie představují 75 % emisí EU, takže urychlení přechodu na ekologičtější energetický systém je nezbytné.
- Směrnice o obnovitelných zdrojích energie vytyčí po vstupu v platnost zvýšený cíl vyrábět 40 % naší energie z obnovitelných zdrojů do roku 2030.

- **Změna směrnice o energetické účinnosti (EED)**

- K omezení celkové spotřeby energie, snížení emisí a řešení energetické chudoby stanoví tato změna směrnice o energetické účinnosti

ambicióznější závazný roční cíl pro snížení spotřeby energie na úrovni EU. Bude vodítkem pro stanovení vnitrostátních příspěvků a téměř zdvojnásobí roční povinné úspory energie pro členské státy. Veřejný sektor bude muset každoročně renovovat 3 % svých budov, aby stimuloval vlnu renovací, tvořil pracovní místa a snížil spotřebu energie a náklady pro daňové poplatníky.

• **Revize směrnice o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva (AFID)**

• **Změna nařízení stanovující výkonnostní normy pro emise CO₂ pro nové osobní automobily a pro nová lehká užitková vozidla**

(Směrnice EU 2019/631)

- Pro řešení problému zvyšujících se emisí v silniční dopravě je zapotřebí kombinace opatření, která doplní obchodování s emisemi. Přísnější emisní normy CO₂ pro osobní automobily a dodávky urychlí přechod na mobilitu s nulovými emisemi tím, že budou vyžadovat snížení průměrných emisí nových automobilů o 55 % od roku 2030 a o 100 % od roku 2035 ve srovnání s rokem 2021.
- Nové automobily zaregistrované od roku 2035 budou tedy vozidly s nulovými emisemi. Aby se zajistilo, že řidiči budou moci po celé Evropě nabíjet nebo napájet svá vozidla ve spolehlivé síti, bude zrevidované nařízení o infrastruktuře pro alternativní paliva od členských států vyžadovat, aby rozšířily kapacitu nabíjení v souladu s prodejem automobilů s nulovými emisemi a aby na hlavních silničních tazích v pravidelných intervalech instalovaly dobíjecí a čerpací stanice: každých 60 kilometrů v případě elektrického nabíjení a každých 150 km v případě vodíkových paliv.

• **Revize směrnice o zdanění energie – Zelená dohoda pro Evropu a revize směrnice**

- Daňový systém pro energetické produkty musí chránit a zlepšovat jednotný trh a podporovat ekologickou transformaci stanovením správných pobídek. Revize směrnice o zdanění

energie navrhuje sladit zdanění energetických produktů s politikami EU v oblasti energetiky a klimatu, propagovat čisté technologie a odstranit zastaralé výjimky a snížené sazby, které v současnosti podporují využívání fosilních paliv. Cílem nových pravidel je omezit škodlivé účinky soutěže v oblasti zdanění energie a pomoci členským státům zajistit

Koncepce politik obsažených v tomto balíčku ovšem spravedlivě rozděluje náklady na boj proti změně klimatu a na přizpůsobení se této změně.

I proto je plánován vznik **nového Sociálního fondu pro klimatická opatření**, jehož cílem by mělo být poskytnout členským státům vyčleněné finanční prostředky na pomoc občanům s investicemi

příjmy z ekologických daní, které mají na růst menší negativní dopad než zdanění práce.

Nové legislativní návrhy

- Nový evropský akční plán pro lesnictví
- Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM)
- Fond sociální politiky a klimatu (Climate Action Social Facility)
- Návrh týkající se udržitelných pohonných hmot v letecké dopravě (ReFuelEU Aviation)
- Návrh „ekologizace“ námořní dopravy (FuelEU Maritime)

Tyto návrhy jsou propojeny a vzájemně se doplňují. Je nutné připomenout, že Evropa takový vyvážený balíček a příjmy, které balíček vytvoří, potřebuje. Energetická transformace, díky níž bude Evropa spravedlivá, ekologická a konkurenceschopná, je něco, čemu se naše společnost nemůže vyhnout i přesto, že náklady na tyto jednotlivé součásti balíčku budou vysoké.

do energetické účinnosti, nových systémů vytápění a chlazení a čistší mobility. Sociální fond pro změnu klimatu by byl financován z rozpočtu EU.

Přínos tohoto v poslední době akcentovaného úsilí na ochranu lidí a planety je jasný: přinést budoucímu obyvatelstvu čistší ovzduší, chladnější a ekologičtější města, menší spotřebu energie a nižší účty a zejména zdravější planetu, která bude předána budoucím generacím.

Výzvou, která je těžištěm ekologické transformace Evropy, je zajistit, aby výhody a příležitosti, které z ní plynou, byly dostupné všem, a to co nejrychleji a co nejspravedlivěji. Využíváním již existujících nástrojů politiky na úrovni EU i vznikem nových nástrojů můžeme zajistit, aby byla rychlost změn dostatečná, avšak nikoliv zbytečně rušivá. O dalším vývoji tohoto tématu budeme včas opět informovat.

*Mgr. Pavlína Toporská
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů*

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Projekt je realizován za přispění prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj.

Hlas měst a obcí by měl zaznít i v rámci celoevropské debaty o budoucnosti Evropy

Svaz měst a obcí zorganizoval ještě před prázdninami online setkání věnované možnostem zapojení obcí a měst do Konference o budoucnosti Evropy. Jedná se o celoevropskou veřejnou debatu o budoucí podobě Evropy, do níž se mohou zapojit občané, samosprávy či nejrůznější organizace a instituce.

Koncem června se sešla online řada osobností k tématu Konference o budoucnosti Evropy a možnému zapojení samospráv. Jak řekla na úvod výkonná ředitelka našeho Svazu Radka Vladyková, Evropská unie má pro Českou republiku a pro samosprávy obrovský význam, nejsou to jen „nějaká nařízení shora“ – rozhodnutí EU provázejí náš každodenní život. Samosprávy by proto měly uchopit příležitost, kterou konference skýtá, a do procesu se zapojit, aby jejich hlas byl více slyšet. Podobného názoru je také pražský primátor Zdeněk Hřib: EU přispívá ke zlepšení a řešení i běžných životních situací; všichni ji spoluvytváříme, máme tam své volené zástupce, není to něco mimo nás. Pokud se města dokážou domluvit na společné vizi a směřování, mohou leccos ovlivnit.

Evropský kontext a časový plán konference představil Pavol Kukučka, vedoucí oddělení komunikace ze Zastoupení Evropské komise v ČR. Ten mimo jiné nabídl komunikační podporu připravovaným akcím. Igor Blahušiak, ředitel odboru komunikace o evropských záležitostech Úřadu vlády ČR, zmínil online zahajovací akci, kterou 3. 6. uspořádal Úřad vlády. Proběhly také některé vládkové debaty v regionech – Plzeň, Pardubice, Ostrava (online), další se připravují. Závěrečnou akci plánuje Úřad vlády na jaro 2022.

Hostem diskuze byl dále Petr Blížkovský, generální sekretář Evropského výboru regionů. I podle jeho názoru je nutno překlenout propast mezi úrovní lokální, regionální, národní a evropskou. K tomu mohou přispět právě lokální dialogy a setkání s občany v rámci konference, kterých se v případě zájmu rádi zúčastní také členové Evropského výboru regionů. Ten chce být silným zástupcem nejen svých členů, ale celé místní a regionální úrovně. Do diskuze se zapojil také předseda Zahraniční komise Svazu Pavel Branda, který představil svou práci ve Výboru regionů. Pavel Branda se dlouhodobě věnuje podpoře přeshraniční spolupráce a jeho dosavadní činnost v Evropském výboru regionů již měla nemalý pozitivní dopad na tuto oblast činnosti samospráv.

Kdy a jakým způsobem se mohou samosprávy nejlépe zapojit do Konference o budoucnosti Evropy

Místní dialogy mohou být organizovány od září 2021 do dubna 2022. Za každou zemi bude vypracována tzv. Národní zpráva (National report), která shrnuje všechny výstupy těchto místních dialogů. Ta by měla být dokončena do konce března 2022 a poté bude zakomponována do jednotné Evropské obecné zprávy

(European General Report). Tato celoevropská zpráva bude představena u příležitosti závěrečné konference pořádané pod záštitou francouzského předsednictví EU na jaře 2022 v Marseille ve Francii. Zjištění a doporučení bude Evropská komise reflektovat ve svých politikách a postojích v následujícím období.

Výsledkem červnového online jednání je potvrzení důležitosti konference z pohledu českých samospráv – náš hlas, naše potřeby a názory by měly být součástí výstupu za Českou republiku. Přistoupíme tedy k identifikaci hlavních tematických oblastí a připravíme zapojení formou veřejné diskuze na podzim 2021. Pokud vaše obec či město uvažuje o zapojení formou organizace lokálního dialogu, neváhejte se obrátit na sekci Regionálního rozvoje a zahraničních vztahů Kanceláře Svazu, velmi rádi vás podpoříme. Pokud na to nestačí vaše kapacita a čas, a přesto byste se rádi zapojili, zašlete nám prosím témata a náměty k diskusi na e-mail lanickova@smocr.cz. My je následně v rámci možností zohledníme při přípravě akce Svazu v rámci konference.

*Mgr. Monika Štěpánová
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů*

Konference o budoucnosti Evropy je evropská iniciativa, jejímž cílem je identifikovat potřebné změny a reformy ve fungování Evropské unie a více reflektovat představy a potřeby občanů a členských států. Těm by měly více odpovídat politiky, které zajistí prosperitu a udržitelný sociální, environmentální a ekonomický rozvoj. Více informací naleznete na www.futureu.europa.eu.

Důležitou roli v rámci Konference o budoucnosti Evropy hraje Evropský výbor regionů (EVR), který jako poradní orgán EU organizuje po celé Evropě místní dialogy a vyzývá místní a regionální samosprávy, aby jejich hlas byl v rámci konference slyšet. Více informací najdete na <https://cor.europa.eu/cs> v sekci Zapojte se. Potřebné informace najdete rovněž na webu Svazu v sekci činnosti EU a mezinárodní spolupráce.

Právní poradna v současné době funguje již třetím rokem a v databázi je přibližně 2900 dotazů a odpovědí. Připomínáme, že každá členská obec má možnost mít až 11 individuálních přístupů. Chod právní poradny hradí v rozsahu pěti dotazů ročně na každou členskou obec Svaz. Veškeré odpovědi jsou stále upravovány, odpovídají aktuální legislativě. Hledejte na www.poradnaproobce.cz nebo na stránkách Svazu www.smocr.cz. V průběhu roku 2019 zavedla také nové služby – byla propojena s texty právních předpisů a novinkou jsou také automatické dokumenty (zatím vzory několika obecně závazných vyhlášek, smluv a záměrů). Aktuálně Poradnu pro obce využívá více než 3000 obcí a dobrovolných svazků obcí.

Zeptali jste se...

Může usnesení zastupitelstva podepsat starosta, který se jednání nezúčastnil – měl dovolenou?

Průběh jednání zastupitelstva a jeho závěry se z povahy věci dokumentují. Zákon v této souvislosti ukládá povinnost pořizovat zápis z jednání zastupitelstva a současně stanoví jeho obsahové a formální náležitosti. O průběhu se pořizuje zápis, který podepisuje starosta nebo místostarosta a určení ověřovatelé. V zápise se vždy uvede počet přítomných členů zastupitelstva obce,

schválený pořad jednání, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zákon tedy nevyžaduje podpis jak starosty, tak místostarosty a stačí, pokud je (vedle ověřovatelů) podepsán pouze jedním z nich. Z uvedeného tak vyplývá, že v případě nepřítomnosti starosty/místostarosty nemá neuvedení podpisu jednoho z nich žádné následky. Za starostu může zápis tedy podepsat místostarosta, který by neměl mít dovolenou ve stejném termínu jako starosta, a je vhodné určovat či volit ověřovatele zápisu tak, aby byli i oni schopni zápis do 10 dnů od skončení zasedání ověřit svým podpisem. Jinými slovy, jestliže se starosta zasedání zastupitelstva obce nezúčastnil, je dostatečné, pokud zápis bude podepsán místostarostou – být nelze vyloučit, aby starosta daný zápis rovněž podepsal. Takový krok není jednak nutný, jednak jej ani nelze považovat za zcela vhodný (neboť není zcela na místě podepsat něco, čeho se starosta sám nezúčastnil).

schválený pořad jednání, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zákon tedy nevyžaduje podpis jak starosty, tak místostarosty a stačí, pokud je (vedle ověřovatelů) podepsán pouze jedním z nich. Z uvedeného tak vyplývá, že v případě nepřítomnosti starosty/místostarosty nemá neuvedení podpisu jednoho z nich žádné následky. Za starostu může zápis tedy podepsat místostarosta, který by neměl mít dovolenou ve stejném termínu jako starosta, a je vhodné určovat či volit ověřovatele zápisu tak, aby byli i oni schopni zápis do 10 dnů od skončení zasedání ověřit svým podpisem. Jinými slovy, jestliže se starosta zasedání zastupitelstva obce nezúčastnil, je dostatečné, pokud zápis bude podepsán místostarostou – být nelze vyloučit, aby starosta daný zápis rovněž podepsal. Takový krok není jednak nutný, jednak jej ani nelze považovat za zcela vhodný (neboť není zcela na místě podepsat něco, čeho se starosta sám nezúčastnil).

Od jakého data bude stavební úřad z obce II. stupně převeden pod Státní stavební úřad?

Nejvyšší stavební úřad podle nového stavebního zákona se zřizuje s účinností od 1. ledna 2022, k tomuto datu by měla přecházet práva a povinnosti z pracovních poměrů zaměstnanců obcí, nicméně drtivá většina stavebního zákona by měla nabýt účinnosti až 1. července 2023. Kdy však k tomuto přechodu dojde reálně, nelze v tuto chvíli predikovat.

Může být starosta členem školské rady a kdo ho jmenuje?

Školský zákon stanovuje, že jediným, kdo nemůže být členem školské rady, je ředitel školy. Co se týče osoby starosty obce,

tak ten vzhledem k absenci zákonného zákazu členem školské rady být může. Podle školského zákona platí, že zřizovatel stanovuje, jaký bude počet členů školské rady, a dále, že zřizovatel jednu třetinu ze stanoveného počtu členů jmenuje, další třetina členů je volena zákonnými zástupci nezletilých žáků a zletilými žáky a studenty, zbývající třetina je volena pedagogickými pracovníky školy. O oně jedné třetině členů školské rady, která bude zřizovatelem školy jmenována, rozhoduje dle zbytkových pravomocí dle § 102 odst. 3 zákona o obcích rada obce, nevyhradilo-li si tuto pravomoc zastupitelstvo obce. Ne-li v obci rada volena, tak tato pravomoc přechází do pravomocí starosty obce, jestliže si ji zastupitelstvo obce nevyhradilo do svých pravomocí.

Má obec povinnost sekat travnaté plochy v jejím vlastnictví a který zákon nebo předpis toto určuje?

Pokud obec sama nestanovila obecně závaznou vyhláškou obecnou povinnost kosit travní porost v určitých časových intervalech (tuto povinnost lze ale stanovit pouze ve vztahu k veřejné zeleni), není právního předpisu, který by povinnost ke kosení trávy stanovil přímo explicitně. I přesto však lze tuto povinnost nepřímou dovést ze zákona o rostlinolékařské péči, dle kterého je vlastník pozemku nebo objektu povinen zjišťovat a omezovat výskyt a šíření škodlivých organismů tak, aby nevznikla škoda jiným osobám nebo nedošlo k poškození životního prostředí anebo k ohrožení zdraví lidí nebo zvířat. Dle soukromoprávního kodexu – občanského zákoníku – je také možné dané dovést z obecné prevenční povinnosti, podle níž je každý povinen počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného, při-

čemž platí, že škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, nahradí poškozenému, co tím způsobil. V rovině soukromého práva dále přichází v úvahu i specifický institut tzv. susedských práv, dle kterého vlastníkům susedících, resp. blízkých pozemků jsou stanoveny určité reciproční povinnosti. Smyslem těchto povinností by pak mělo být pokojné a nerušené užívání pozemku, aniž by do něj bylo neoprávněně zasahováno, např. hlukem, prachem, event. v tomto případě i např. šířením plevelu.

Co dělat v případě, kdy je řádně svoláno zasedání zastupitelstva a starosta se zasedání nemůže zúčastnit (např. nemoc, karanténa)?

Zasedání zastupitelstva obce svolává a také zpravidla i řídí starosta. Pokud se však starosta nemůže na řádně svolané zasedání zastupitelstva obce z důvodu nemoci či nařízené karantény dostavit, zasedání řídí místostarosta, který pak také činí veškeré úkony s tím spojené, zejména podepisuje spolu s určenými

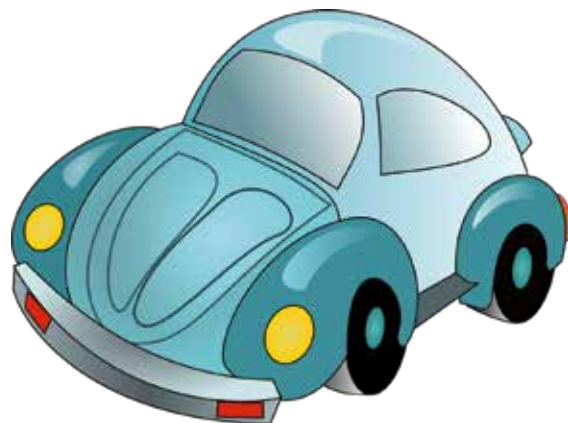
ověřovateli zápis o zasedání. Lze doplnit, že pokud by se zasedání nemohl zúčastnit ani místostarosta, nic nebrání tomu, aby zastupitelstvo řídil i zastupitelstvem obce určený zastupitel (jinými slovy, nelze dojít k závěru, že bez účasti starosty či místostarosty není konání zasedání zastupitelstva obce možné).

Na jak dlouhou dobu musí být elektronická úřední deska zpřístupněna veřejnosti? Tzn. musí být dokumenty po platnosti zpřístupněny? Budou v archivu ale veřejnost k nim nebude mít přístup.

Obce mají ze zákona povinnost zřídit úřední desku, která musí být nepřetržitě veřejně přístupná. Obsah veřejné desky se zveřejňuje i způsobem umožňujícím dálkový přístup. Zákon nezakazuje obcím možnost, aby po sejmutí určitého dokumentu z úřední desky tento dokument odstranily i z elektronické úřední desky (neboť elektronická deska je „odrazem“ desky kamenné). Obci není stanovena povinnost mít v rámci elektronické úřední desky dostupný archiv zveřejněných dokumentů, nicméně je třeba mít na paměti, že příslušné dokumenty mohou být předmětem žádosti o informace podle příslušného zákona.

Je možné, aby obec půjčovala obecní automobil někomu, kdo nemá referentské zkoušky?

V obecné rovině není podmínkou vypůjčení obecního automobilu složení referentských zkoušek. Zároveň je však třeba upozornit na to, že ze zákoníku práce vyplývá povinnost školení řidičů referentů, resp. povinnost zaměstnavatele zajistit zaměstnancům školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které doplňují jejich od-

borné předpoklady a požadavky pro výkon práce. Porušení této povinnosti však nikterak nesouvisí s tím, zda dojde k vypůjčení obecního automobilu či nikoliv, klíčové je to, že na pracovní cestě bude zaměstnanec řídit vozidlo (služební či soukromé).

Je udělení souhlasu se stavebním záměrem podle §184a odst. 2 stavebního zákona považováno za uzavření smlouvy?

Nedisponuje-li stavebník jiným soukromoprávním titulem, může souhlas vlastníka pozemku se stavebním záměrem doložit zmíněným způsobem podle stavebního zákona. Jakkoliv lze v rovině soukromého práva považovat za uzavření smlouvy jakékoliv jednání, které může být učiněno nejen v písemné formě, ale též ústně či konkludentně (mlčky), nejsme toho názoru, že by udělením souhlasu mělo dojít k uzavření konkrétní smlouvy. Na druhou stranu je pravdou, že udělený souhlas (z hlediska veřejného práva) opravňuje stavebníka svůj záměr realizovat, měl by však zároveň s vlastníkem pozemku řešit i soukromoprávní rovinu (tj. např. uzavření nájemní smlouvy, smlouvy o výpůjčce apod.).

Jedná se v případě kolaudačního souhlasu na vodovod a kanalizaci, kdy jediným účastníkem řízení na tomto dokumentu je obec, o veřejný dokument?

Rozhodně jde o dokument, který je informací, kterou lze poskytnout v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím. Zároveň se nejedná o dokument, který by měl podléhat ochraně (např. z důvodu osobních údajů, autorských práv apod.).

Starosta naší obce vykonává zároveň funkci knihovníka. Kdo s ním uzavře dohodu o provedené práci v případě, že obec (400 obyvatel) má starostu, místostarostu a zastupitelstvo?

Uzavření dohody o práci konané mimo pracovní poměr mezi starostou a obcí lze připustit, pokud předmětem této dohody bude výkon činností odlišných od činností spadajících do výkonu funkce člena zastupitelstva obce, resp. starosty. Uzavření pracovněprávního vztahu mezi členem zastupitelstva a obcí musí předcházet souhlas zastupitelstva obce. Platí, že pracovní poměr se zaměstnanci uzavírá a ukončuje starosta obce, zákonu nikterak neodporuje, aby takovou smlouvu uzavřel starosta sám se sebou, samozřejmě za výše uvedené podmínky, tedy předchozího souhlasu zastupitelstva obce. Nicméně tato situace se může jevit jako poněkud nestandardní. Vzhledem k tomu, že starostu obce zastupuje místostarosta, je možné situaci vyřešit tak, že dohoda bude za obec uzavřena místostarostou.

ESO – zkušenosti, které ze skript nevyčtete

Nástroje rozvoje obcí a jejich financování, rizika a odpovědnost zastupitelů v ekonomické oblasti, moderní přístupy ve veřejné správě, vzorový rozpočet, dobře zpracované a přehledné podklady, ale také sdílená praxe a výměna zkušeností, které ze skript nevyčtete, to jako přínosné aktivity nejčastěji zmiňovali a kladně hodnotili účastníci dvoudenních vzdělávacích seminářů „Finanční řízení obcí“.

Tyto semináře, pořádané v rámci projektu „Efektivní správa obcí“ (ESO) a určené pro starosty, zastupitele, tajemníky a další zaměstnance obcí i zástupce krajů a krajských úřadů, jsou připraveny úspěšně pokračovat i ve druhém pololetí letošního roku. Škála účastníků bývá opravdu široká a pestrá. Rozsah problematiky finančního řízení od tzv. jedničkových obcí až po krajské úřady ale lektorský tým s přehledem zvládá. Lektori využívají nejen své odborné zaměření, ale také pracovní zkušenosti z působení v různých národních i evropských institucích. Mohou tak účastníky fundovaně seznámit se zaváděním nejnovějších systémů řízení, kontroly a sledování finanční situace hospodaření u obcí, krajů a jejich organizací, naučit je všeobecné orientaci v systémech účetních a finančních dokladů nebo upozornit na okruh povinností v oblasti finančního práva. Účastníci získávají souhrnný přehled právního a ekonomického rámce o správě veřejných financí, lektori zpětnou vazbu o politickém rozhodování o veřejných financích v praxi. Přidanou hodnotou těchto seminářů jsou nejen osobní rozhovory s lektory a možnost neformální výměny názorů k tématům škole-

ni, ale také diskuze nad agendou, kterou musí obec každodenně zajišťovat. Je zde příležitost předat si jiné postupy řešení problémů, předvést řadu praktických příkladů a zkušeností nebo poskytnout informace, čeho se vyvarovat. To vše navíc v hezkém prostředí různých měst a obcí jednotlivých regionů, kde se již seminář konal a kam ještě letos postupně zavítá. **Na přelomu září a října to bude Pacov, v listopadu pak Štramberk a Příbram.**

Starostům a dalším zastupitelům obcí probíhá druhá polovina současného funkčního období. Velice si vážíme všech, kteří se při výkonu své funkce ve veřejné správě nadále vzdělávají. Kurzy pořádané Svazem jsou bezplatné a dostupné pro každého. Dvoudenní seminář „Finanční řízení obcí“ nabízí moderní pojetí řízení veřejných financí a základní manažerské metody při nakládání s veřejnými prostředky v souladu se zásadami dobré praxe a práva občanů na dobrou správu. Je to významná příležitost, jak získat finanční a další informace, které povedou nejen k zodpovědnému rozhodování v rámci zastupitelstva, ale také k účelnému strategickému rozvoji obce.

Zeptali jsme se

Jaký přínos měly dosud vzdělávací produkty projektu ESO pro váš region?

Úřady samosprávy se dlouhodobě potýkají se zákonnou povinností průběžného vzdělávání úředníků. Každý úředník musí v průběhu tří let absolvovat osmnáct dnů průběžného vzdělávání. Doplňování kvalifikace je důležité v každé profesi a nelze je podceňovat, ale přináší to i praktické problémy, zejména finanční náročnost. Za předpokladu, že jedno školení stojí v průměru dva tisíce korun, přičteme náklady na cestovné, případně na ubytování, plat za práci, která nemohla být vykonávána, dostáváme se do částek, které mají významné dopady do rozpočtů územních samospráv. Svaz realizoval myšlenku uspořádat vzdělávání vlastními silami za finanční podpory Evropské unie. Otevřela se nová cesta, jak kvalitně vzdělávat úředníky v oblastech, které jsou pro ně důležité, v časech, které jsou pro ně přijatelné, a to vše bez dopadů na kasy obcí a krajů. Kromě klasických prezenčních školení projekt ESO zajišťuje oblíbené e-learningové kurzy či vzdělávání s lektorem prostřednictvím videokonference. Poslední dvě formy se výtečně osvědčily v době zákazu cestování v souvislosti s nákazou covid-19. Vzdělávání probíhalo z kanceláří, případně i z domácností při využití institutu práce z domova. Kromě vzdělávání úředníků jsou kurzy ESO věnované i starostům a dalším zastupitelům, kteří povětšinou mají jinou profesi a při nástupu do funkce se ve veřejné správě neorientují. Zde nabízíme pomoc a vtažení do pavučiny právních překážek tak, abychom pavučinu pomohli rozplétat. Například v červnu jsme v našem regionu uspořádali dvoudenní akci (nejen) pro starosty. Konala se v krásných Františkových Lázních. Účastníci se prokousali problematikou finančního řízení obcí. Došlo také k diskusím „mimo téma“ – účastníci si vzájemně sdělovali, jak různé nástrahy řeší ve svých obcích. Zkušenost, kterou ze skript nevyčtete.

Mgr. Václav Sýkora, MBA
 tajemník města Cheb

Jak vidíte vzdělávání v rámci projektu ESO v následujícím období? Co pro něj bude typické?

Záleží na tom, jaká bude epidemiologická situace. Pokud nepřijdou výrazná omezení setkávání se, odhaduji, že po více než roce bude hlad po prezenčním školení. A pokud je situace nedovolí, určitě budeme mít snahu pokračovat v cestách, které jsme si v době covidových omezení vyzkoušeli – e-learningy a zejména do té doby neprobádané videokonference. Ať již bude situace jakákoliv, mohu říci, že kurzy pořádané Svazem měst a obcí jsou užitečné, zajímavé a dostupné pro každého.

Nabídka kurzů

24. 9. 2021	Pracovně právní agenda obcí
24. 9. 2021	Obec jako veřejný opatrovník (pro zastupitele)
27. 9. 2021	Webinář Institucionální zabezpečení kybernetické bezpečnosti, Kyberkriminalita a Právo na digitální služby
27. 9. 2021	Webinář Institucionální zabezpečení kybernetické bezpečnosti, Kyberkriminalita a Právo na digitální služby
30. 9. 2021	Archivnictví a spisová služba územních samosprávných celků
30. 9. 2021	Hospodaření škol a školských zařízení
30. 9. 2021	Vliv živelní pohromy na život v obci očima psychologa
4. 10. + 11. 10. 2021	Úvod do práva pro neprávnický 1. část
5. 10. + 7. 10. 2021	Správní řád od A do Z – Opravné prostředky 1. část
5. 10. 2021	Právní a správní minimum pro zaměstnance územních samosprávných celků
8. 10. 2021	Čeština v úřední praxi
12. 10. + 19. 10. 2021	Agenda přestupků v podmínkách územních samosprávných celků
13. 10. 2021	Veřejná správa aktuálně a v kostce
14. 10. 2021	Správní řád aktuálně a v kostce
14. 10. + 15. 10. 2021	Pracovně právní agenda obcí a úloha personalisty územního samosprávného celku
19. 10. 2021	Kontrolní řád v podmínkách územních samosprávných celků
19. 10. + 21. 10. 2021	Správní řád od A do Z – Agenda oprávněných úředních osob
26. 10. 2021	Povinnosti ukládané stavebním úřadem

Připomínkujeme

V červenci a srpnu 2021 jsme připomínkovali především:

Návrh státní kulturní politiky 2021–2025+

Předkládá Ministerstvo kultury, na Svazu připomínkovala Alena Klimtová

Státní kulturní politika vytyčuje šest strategických cílů. První tři se soustředí na tradičnější oblasti působnosti Ministerstva kultury. Další tři rozvíjejí oblasti nové a zvyšují kapacitu ministerstva ke kvalitní a efektivní správě kulturního a kreativního sektoru a zajišťování veřejné kulturní služby dle zákona č. 203/2006 Sb.

Svaz navrhl, aby bylo v dokumentu zmíněno, co má být obsahem zamýšleného zákona o kultuře, a to i v návaznosti na potřebu legislativně upravit veřejné kulturní instituce. Dále požadoval rozpracování podpory vzdělávání a spolupráce v oblasti kultury dle jednotlivých úrovní, zajištění dostatečné podpory uměleckým školám a kroužkům od státní po regionální úroveň a zapojení širší veřejnosti napříč regiony, či lepší nastavení ochrany památkového fondu se zaměřením na památkové objekty nejen zapsané, ale i nezapsané do seznamu.

Návrh vyhlášky o podrobnostech nakládání s některými výrobky s ukončenou životností

Předkládá Ministerstvo životního prostředí, na Svazu připomínkoval Tomáš Sobota

Návrh vyhlášky je prováděcím právním předpisem k zákonu č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností. Svaz doporučil zväžit zavedení recyklačního poplatku a zálohy. Recyklační poplatky by měly být směřovány na zvláštní účet, ze kterého budou hrazeny náklady na recyklaci použitých produktů. Záloha by fungovala coby motivace pro odevzdávání použitých výrobků do míst zpětného odběru.

Územní dimenze v operačních programech 2021+

Předkládá Ministerstvo pro místní rozvoj, na Svazu připomínkovala Pavlína Toporská

Územní dimenze v operačních programech 2021+ představuje nástroj regionální politiky při (územním) usměrňování podpory z programů financovaných z fondů politiky soudržnosti EU. K předloženému materiálu Svaz uplatnil řadu zásadních i doporučujících připomínek. Svaz mimo jiné upozornil, že dle vyjádření MŠMT by neměly být KAP nadále vyžadovány, požádal o ověření, zda tento nástroj bude v období 21–27 využíván, pokud ne, navrhl vyjmutí z dokumentu (u IROP a OP JAK). Svaz uvedl, že v současné době vedou ITI jednání s MŽP o posílení alokace pro nástroj ITI. Z tohoto důvodu není vhodné uvádět alokaci, protože její výše není pravděpodobně konečná. Svaz rozporoval uvedené rozdělení alokace OP JAK a OP TAK (Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost) mezi typy regionů, neboť s ŘO OP JAK je domluveno, že klíč k rozdělení alokace mezi ITI si stanoví sami nositelé ITI. S ŘO OP TAK zatím finální domluva není, alokace pro jednotlivá ITI bude pravděpodobně přidělována na základě připravených projektů.

Návrh zákona o řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm radioaktivního odpadu

Předkládá Ministerstvo průmyslu a obchodu, na Svazu připomínkoval Tomáš Sobota

Cílem návrhu zákona je naplnit celospolečenskou poptávku po zvláštní regulaci předvídané v atomovém zákoně a zajistit vyšší a transparentní míru informovanosti, resp. zapojení dotčených obcí a jejich občanů v souvisejících správních řízeních.

Svaz zastává názor, že postavení obcí je v navrhované úpravě zcela nedostatečné. Primárním problémem je absence práva veta obcí při výběru samotné lokality. Respektování názoru obce, a především konkrétních občanů žijících na dotčeném území, by v moderním, demokratickém státu v případě natolik citelného zásahu, jakým je vybudování zařízení na ukládání radioaktivního odpadu, mělo být samo s sebou.

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška o obecných požadavcích na využívání území

Předkládá Ministerstvo pro místní rozvoj, na Svazu připomínkovala Ivona Mottlová

Navrhovaná změna vyhlášky stanoví zejména podrobnější členění ploch s rozdílným způsobem využití v územním plánu, které je předpokladem pro následné stanovení podrobnosti jednotného standardu územně plánovací dokumentace.

Svaz upozornil zejména na skutečnost, že navržená změna je nekonceptní, neboť má-li územně plánovací dokumentace definovat funkční plochy, pak toto vymezení funkčních ploch pro územní plánování musí být obecné a minimální s tím, že umožní obecně pojmenované funkční plochy dále volně dělit a členit dle konkrétních územních podmínek konkrétního města.

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí

Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, na Svazu připomínkovaly Alena Klimtová a Claudia Varhol

Účelem navrhované právní úpravy je s účinností od 1. ledna 2022 zvýšit základní měsíční sazbu minimální mzdy z 15 200 Kč na 18 000 Kč a zvýšit základní hodinovou sazbu z 90,50 Kč na 107,10 Kč. Svaz upozornil, že jakékoli navýšení minimální mzdy představuje zásah do rozpočtů územních samosprávních celků, což by pro některé z nich mohlo být při současné nejistotě související se sestavováním jejich rozpočtů velmi problematické. Z toho důvodu Svaz nedoporučil navýšování minimální mzdy. V případě, že by však došlo ke shodě sociálních partnerů na tomto navýšení, konstatoval, že je nezbytné mít položeny záruky financování a udržitelnosti financování zvýšených a zvyšujících se platů.

Návrh zákona, kterým se mění zákon o zaměstnanosti

Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, na Svazu připomínkovala Alena Klimtová

Cílem návrhu zákona je změna v oblasti zprostředkování zaměstnání agenturami práce, která vyplynula z potřeby reagovat na současný vývoj v této oblasti a trhu práce vůbec. Svaz upozornil, že z předloženého návrhu nijak neplyne nutnost a potřebnost provedení právní úpravy v tomto znění – v návrhu absentuje podrobné vysvětlení, proč je přistupováno k legislativní změně, v jakém směru dochází k nadužívání agenturního zaměstnávání atd. Jedná se o poměrně citelný zásah do flexibility pracovního trhu s nedefinovatelnými dopady.

Návrh Programového dokumentu Operačního programu Doprava 2021–2027

Předkládá Ministerstvo dopravy, na Svazu připomínkovala Pavlína Toporská

OP D3 navazuje na Operační program Doprava 2014–2020 (OP D2), jehož základní principy, ověřené postupy a implementační mechanismy přebírá, případně dále zdokonaluje. Hlavním cílem podporovaných intervencí je přispět k zvýšení konkurenceschopnosti ČR prostřednictvím zlepšení dopravní dostupnosti.

K materiálu Svaz uplatnil řadu zásadních a doporučujících připomínek. Vyjádřil požadavek na výraznou eliminaci byrokratické a administrativní zátěže při poskytování dotací z tohoto programu. Výzvy žadatelům by měly být stručné a jednoznačné, stejně tak předkládané žádosti. Svaz dále požadoval, aby podpora projektů ke zvýšení využívání veřejné hromadné dopravy v elektrické trakci byla zaměřena nejen na výstavbu nových, ale i na modernizaci stávajících tramvajových a trolejbusových tratí. Svaz považoval za důležité přidat mezi kapitoly – specifické cíle novou kapitolu týkající se silnic II. a III. tříd.

Operační program Zaměstnanost plus 2021–2027

Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, na Svazu připomínkovala Gabriela Hůlková

Materiál představuje klíčový předpoklad pro využívání finančních prostředků z Evropského sociálního fondu plus v oblasti zaměstnanosti a sociálního začleňování v programovém období 2021–2027, přičemž navazuje na Operační program Zaměstnanost realizovaný v programovém období 2014–2020.

Svaz předložil k materiálu několik zásadních připomínek. Požadoval neomezovat počet přijatých/schválených žádostí na IČ v případě statutárních měst (městské obvody mají v rámci statutárního města stejné IČ, projekt ale realizují samostatně v souladu se statutem města). Upozornil, že chybí podpora mateřských škol, kterých je stále nedostatek, a pro prosazování genderově vyvážené účasti na trhu práce jsou mnohem významnější než dětské skupiny/jesle. Uplatnil požadavek na doplnění podpory celoživotního vzdělávání.

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků

Předkládá Ministerstvo vnitra, na Svazu připomínkovali Martin Pikous a Alena Klimtová

Navrhovaná novela má dva hlavní cíle:

1. provedení aktualizace obsahových náplní správních činností v příloze k vyhlášce,
2. nové nastavení povinnosti prokazovat zvláštní odbornou způsobilost v případě správních činností spočívajících v rozhodování o přestupcích.

Svaz doporučil a jednoznačně se přiklonil k zamezení kumulace povinnosti složit ZOZ a „zkouškou přestupkovou“ ve všech oborech správních činností, neboť pouze touto úpravou lze skutečně dosáhnout sledovaného cíle, tj. odstranění nepřiměřené zátěže úředníků/úřadů a úspora finančních prostředků. Dále pak uplatnil některé konkrétní požadavky na úpravu obsahových náplní.

Implementační plány programu Digitální Česko

Předkládá Ministerstvo vnitra, na Svazu připomínkovala Alena Klimtová

Předkládaným materiálem jsou implementační plány programu Digitální Česko, který byl schválen usnesením vlády České republiky č. 629 ze dne 3. října 2018 a aktualizován usnesením vlády České republiky č. 644 ze dne 15. června 2020.

Svaz konstatoval, že ve vztahu k Programu Digitální Česko není řešena technická stránka digitalizace, tzn. že vyvstává vysoké riziko nefunkčnosti celého programu z důvodu mnohdy zastaralého vybavení, úložišť dat a SW. Navrhl s cílem zajištění technické funkčnosti zařadit a konkretizovat dotační titul k pořízení a obnově technického vybavení na zajištění funkčnosti Programu Digitální Česko.

Návrh nařízení vlády o zavedení letního času v letech 2022 až 2026

Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, na Svazu připomínkovala Claudia Varhol

Cílem nařízení vlády je stanovit konkrétní data zavedení letního času a jeho ukončení v jednotlivých kalendářních letech v následujícím pětiletém období, a to v souladu se sdělením Evropské komise.

Svaz k uvedenému materiálu uplatnil doporučující připomínku, aby bylo střídání letního a zimního času zrušeno a byl ponechán pouze jeden čas. Uvedená připomínka nebyla ze strany předkladatele akceptována s ohledem na nutnost respektování účinné právní úpravy na úrovni EU.

Dále jsme se zabývali následujícími právními normami:

U těchto návrhů právních předpisů nebyl zjištěn negativní dopad do činnosti měst a obcí.

- Návrh zákona, kterým se mění zákon o silniční dopravě
- Hodnocení dopadů regulace zákona o hazardních hrách a souvisejících právních předpisů
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška o formulářových podáních pro daně z příjmů
- Zpráva Rady vlády pro informační společnost k eGovernment Cloudu
- Návrh vyhlášky o ochraně druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči
- Návrh vyhlášky o Programu statistických zjišťování na rok 2022

Výběr z judikatury Nejvyššího správního soudu

Správní trestání:

prestupky v oblasti veřejné podpory; soudní řízení; stavení promlčecí doby

V řízení o přestupcích podle zákona č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory, je vyloučeno, aby se po dobu vedení soudního řízení správního stavila promlčecí doba at' už podle § 32 odst. 1 písm. c) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, nebo podle § 41 s. ř. s.

(Podle rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 21. 12. 2020, čj. 29 Af 47/2018-102)

Správní trestání:

zásada příkazu retroaktivity ve prospěch pachatele; nová právní úprava účinná po právní moci rozhodnutí správního orgánu; Řízení před soudem; posouzení nové právní úpravy v řízení o žalobě

Orgán, který posuzuje, zda se použije zásada příkazu retroaktivity ve prospěch pachatele (čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, § 2 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich), musí podřadit konkrétní čin konkrétního pachatele pod všechna relevantní ustanovení upravující přestupek, celkový výsledek posoudit a podle toho rozhodnout, zda je pozdější právní úprava pro pachatele příznivější. Pokud se nová právní úprava stane účinnou až poté, co rozhodnutí správního orgánu předtím nabylo právní moci, musí v řízení o žalobě proti takovému rozhodnutí tuto úvahu v plném rozsahu učinit krajský soud, i pokud bude muset posoudit určitý aspekt, který dřívější právní úprava nestanovila.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2021, čj. 8 As 43/2019-40)

Právo na informace:

mimořádně rozsáhlé vyhledávání a náklady s ním spojené; úplatnost poskytovaných informací

I. Naplnění ústavního práva na informace (čl. 17 Listiny základních práv a svobod) je klíčovým prvkem vztahu mezi státem a občanem. Proto zákon č. 106/1999 Sb., o svo-

bodném přístupu k informacím, vychází z pravidla, že informace se (až na výjimky) poskytují. Omezení či podmiňování této informační povinnosti podléhá restriktivnímu výkladu a musí být řádně odůvodněno (důkazní břemeno leží na povinných subjektech). To platí i o úplatnosti (mimořádně rozsáhlého) vyhledávání informací (§ 17 uvedeného zákona).

II. Přístup k informacím má být svobodný (bez jakéhokoliv, včetně finančního, zatížení). Úplatnost souvisí s tím, že vyhledání informací bude pro povinný subjekt zátěží nad míru obvyklou (kvůli konkrétním podmínkám u povinného subjektu, množství požadovaných informací nebo jejich povaze). Povinný subjekt proto musí odůvodnit, proč se jedná o mimořádně rozsáhlé vyhledávání (§ 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím) a nejde o vyhledávání běžné (zvláště jde-li o informace potřebné k jeho každodenní činnosti).

III. Povinný subjekt musí alespoň rámcově uvést, jaké jednotlivé úkony jsou pro vyhledání informace nutné a kolik času na vyhledávání informace bude potřeba. Ačkoliv je sazba stanovena nařízením vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, musí být z rozhodnutí povinného subjektu jasné, jak byla konkrétně určena. Náklady vzniklé v souvislosti s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací (§ 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím) musí být vždy reálné (byť ne zcela přesné) a nesmí odrazovat žadatele od toho, aby informace vůbec vyžadovali. Při stanovení sazby z průměrných osobních nákladů je třeba započítat nikoliv všechny zaměstnance, ale jen ty, kteří se na vyhledávání informací mohou reálně podílet.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2021, čj. 1 As 281/2020-42)

Veřejné zakázky:

jednací řízení bez uveřejnění

I. Při přezkumu postupu zadavatele v jednací řízení bez uveřejnění (§ 23 odst. 4

písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, § 63 odst. 3 písm. b) a c) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek] nemá Úřad pro ochranu hospodářské soutěže povinnost skutečnosti, resp. důvody, které zadavatele opravňovaly k zadání veřejné zakázky prostřednictvím jednacího řízení bez uveřejnění, sám vyhledávat. Je na zadavateli, aby tyto důvody konkrétně tvrdil a aby označil konkrétní důkazy na podporu svých konkrétních tvrzení, a na Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže pak je, aby se takovými tvrzeními a označenými důkazy zabýval.

II. Neexistuje obecný zákaz argumentovat pro oprávněnost použití jednacího řízení bez uveřejnění [§ 23 odst. 4 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, § 63 odst. 3 písm. b) a c) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek] i podklady vzniklémi po zahájení takového zadávacího řízení.

(Podle rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 7. 8. 2019, čj. 62 Af 93/2017-94)

Rozšířený senát:

zásahová žaloba proti nezahájení řízení o odstranění nepovolené stavby v případě dotčení hmotných práv

I. Ten, kdo tvrdí, že je dotčen na svém hmotném právu faktickou nečinností stavebního úřadu, který v rozporu s § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ne zahájil řízení o odstranění nepovolené stavby (nepovolené terénní úpravy), se může bránit proti takové faktické nečinnosti správního orgánu žalobou na ochranu před nezákonným zásahem (§ 82 násl. s. ř. s.). Vyhoví-li soud takové žalobě, určí, že ne zahájení řízení z moci úřední je nezákonným zásahem a současně přikáže stavebnímu úřadu zahájit řízení podle § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.

II. Pokud nebude zásahová žaloba odmítnuta proto, že v žalobě označené jednání nemůže být již z povahy věci nezákonným zásahem [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], je namístě zkoumat její přípustnost z hledisek § 85 s. ř. s., části věty před středníkem.

Soud si musí nejprve ujasnit, zda projednávaná žaloba je „zápůrčí“, tj. směřuje proti zásahu, který doposud nebyl ukončen, anebo „určovací“, tedy směřuje proti zásahu, který již ukončen byl. Zatímco u určovací žaloby nezkoumá, zda se žalobce ochrany před zásahem či jiné formy nápravy mohl domáhat jinými právními prostředky, a pokud ano, zda tak učinil, u zápůrčí žaloby takové zkoumání provést musí. Zjistí-li, že uvedené právní prostředky měl žalobce k dispozici, avšak nevyužil jich, musí soud žalobu odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 85 s. ř. s.

III. Neuplatnil-li žalobce před podáním žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu spočívajícím v jeho faktické nečinnosti ve věci zahájení správního řízení z moci úřední podnět podle § 42 správního řádu, respektive podnět nadřízenému správnímu orgánu k přijetí opatření proti nečinnosti (§ 80 odst. 2 správního řádu), soud žalobu odmítne pro nepřípustnost podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 85 s. ř. s.

(Podle rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2021, čj. 6 As 108/2019-39)

Veřejné zakázky:

povinnost zadavatele doručit dokumentaci o zadávacím řízení v originále; výklad šetřící práva účastníka řízení

Zadavatel veřejné zakázky není povinen v řízení o přezkoumání úkonů zadavatele

doručit Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže dokumentaci o zadávacím řízení v originále (§ 252 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek). Tato povinnost vznikne zadavateli pouze ve výjimečných případech, například pokud v řízení vyvstane odůvodněná potřeba ověřit, zda dokument skutečně existoval a co bylo jeho obsahem.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2021, čj. 1 As 223/2020-51)

Právo na informace o životním prostředí:

posouzení veřejného zájmu

Domáhá-li se žadatel informací, jejichž součástí jsou též informace o životním prostředí ve smyslu § 2 písm. a) zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, posuzuje se tato žádost podle uvedeného zákona.

Správní orgán rozhodující o takové žádosti je povinen posoudit existenci veřejného zájmu, kterému slouží zpřístupnění informací, jakož i zájmu, kterému slouží odmítnutí jejich zpřístupnění. Žadatel o informace o životním prostředí není bez dalšího povinen tvrdit konkrétní důvody veřejného zájmu na poskytnutí daných informací. Teprve není-li z obsahu žádosti, skutečností obecně známých, popř. známých z úřední činnosti apod. patrný veřejný zájem na poskytnutí požadovaných informací, je správní orgán povinen vyzvat žadatele ke konkretizaci veřejného zájmu.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2020, čj. 5 As 162/2018-51)

Územní plánování: návrh na zrušení územně plánovací dokumentace; Opatření obecné povahy: požadavek zákonnosti, legitimacy a proporcionality

I. Ani z judikturních závěrů o potřebě zdrženlivosti soudů při přezkumu územně plánovací dokumentace jako aktů územní samosprávy nelze v žádném případě dovodit, že by věcné řešení územně plánovací regulace nepodléhalo účinné soudní kontrole. Zejména tehdy, je-li tvrzeno dotčení na právech garantovaných ústavním pořádkem České republiky (čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod).

II. I „politické“ rozhodnutí o upřednostnění některých zájmů před jinými musí být činěno při naplnění ústavního požadavku zákonnosti, legitimacy a proporcionality a při zachování ochrany základních práv před svévolnými a excesivními zásahy veřejné moci.

III. Při posuzování své pravomoci soud nemůže zaměřovat otázky zákonnosti, proporcionality a vhodnosti řešení přijatého v přezkoumávané územně plánovací dokumentaci.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 3. 2021, čj. 1 As 337/2018-48)

Zdroj: Sbíрка rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

Co nového ve Sbírce zákonů – červenec a srpen 2021

● Vyhlaška č. 240/2021 Sb., o ochraně zemědělské půdy před erozí

Tato vyhláška stanoví půdy nevhodné pro změnu trvalého travního porostu na ornou půdu z hlediska jejich fyzikálních nebo biologických vlastností a jejich erozního ohrožení vodní erozí a dále způsob hodnocení erozního ohrožení zemědělské půdy vodní erozí, přípustnou míru erozního ohrožení vodní erozí a opatření k jeho snížení.

Vyhlaška nabyla účinnosti dne 1. 7. 2021.

● Vyhlaška č. 244/2021 Sb., kterou se mění vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu, a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)

Vyhlaška byla přijata v návaznosti na novelu vodního zákona publikovanou ve Sbírce zákonů pod č. 113/2018 Sb. a účinnou od počátku roku 2019. Cílem aktuální novelizace bylo reagovat na uvedené změny vodního zákona a stanovit technické podmínky pro stavbu a provoz odlehčovacích komor, stejně tak jako na změny zákona o zeměměřictví a stanovit jednoznačnou specifikaci rozsahu dat poskytovaných pro potřeby agendy oboru vodovodů a kanalizací, a dále prodloužit platnost stávajícího dlouhodobého

srážkového normálu využívaného pro výpočet množství srážkových vod odváděných do kanalizace, stanovit jednoznačná pravidla pro realizaci plánu financování obnovy vodovodů a kanalizací, provázat výpočet ceny pro vodné a pro stočné s účetními předpisy a nakonec aplikovat některé poznatky získané z dosavadního průběhu kontrol a z aplikační praxe.

Vyhlaška nabyla účinnosti 1. 7. 2021 s výjimkami některých ustanovení.

● Zákon č. 251/2021 Sb., kterým se mění zák. č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje

Cílem novely je zejména rozšíření počtu měst v rolích nositelů územních strategií pro spádové územní aglomerace; úprava koordinace programů, fondů a nástrojů v přímém řízení Evropské komise; zrušení Regionálních rad regionů soudržnosti. Města Brno, Ostrava, Plzeň, Ústí nad Labem, Pardubice, Olomouc, České Budějovice, Jihlava, Karlovy Vary, Liberec, Mladá Boleslav, Zlín a hlavní město Praha budou zpracovávat a provádět územní strategie. MMR bude koordinovat územní zaměření finanční podpory regionálního rozvoje v souladu se Strategií regionálního rozvoje. Zřizuje se Rada pro fondy EU coby poradní orgán vlády; rozdělení peněžních prostředků v oblasti podpory mezi operačními programy a návrhy případných změn platného rozdělení peněžních

prostředků bude schvalovat vláda na návrh MMR po předchozím projednání s Radou pro fondy EU. V oblasti podpory bude poskytovatelem dotace nebo návratné finanční výpomoci z fondů EU podle zvláštních právních předpisů řídicí orgán podle přímo použitelného předpisu EU, nebo jiný řídicím orgánem písemně pověřený subjekt.

Zákon nabyt účinnosti 1. 7. 2021, některá ustanovení nabývají účinnosti 1. 1. 2022.

● **Zákon č. 261/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci**

Cílem zákona je reakce na nutnost modernizace právního prostředí regulujícího sdílení dat využívaných veřejným sektorem, zejména byl kladen důraz na omezení informační povinnosti samotných subjektů ve smyslu hesla „Obíhat mají data, nikoliv osoby“. Zákon se dotkne 159 právních předpisů.

Zákon přináší vylepšení stávající právní úpravy využívání cloud computingu (internetového úložiště) orgány veřejné správy. Hodnocení ekonomické výhodnosti způsobu provozu jakéhokoliv státního informačního systému veřejné správy. Zařazení Agrární komory ČR mezi CzechPOINTy. Zjednodušení systému určování údajů, které mohou využívat jednotlivé úřady z informačních systémů veřejné správy. Kvůli rozšíření oprávnění využívat nový údaj nebude třeba měnit zákon. K jakým údajům má úřad přístup, půjde zjistit s pomocí registru práv a povinností. Občané a firmy už nebudou muset dokládat své údaje či hlásit jejich změny také ve vztahu k poskytovatelům komerčních služeb (banky, telefonní operátoři), a to za stejné úrovně zabezpečení údajů jako v případě orgánů veřejné moci. Zavedením povinného atestování elektronických systémů spisové služby se vytvoří předpoklad pro kvalitnější výkon spisové služby orgány veřejné moci. Spolu s povinností vykonávat spisovou službu výlučně elektronicky to umožní urychlit zpracovávání podání občanů a firem a zefektivní vnitřní provoz orgánů veřejné moci. *Zákon nabyt účinnosti 10. 7. 2021 s výjimkami některých ustanovení, které nabývají účinnosti postupně.*

● **Vyhláška č. 266/2021 Sb., kterou se mění vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby**

Vyhláška upravuje povinnost vybavení staveb dobíjecími stanicemi. *Vyhláška nabývá účinnosti 12. 11. 2021.*

● **Zákon č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech, a zákon č. 270/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o občanských průkazech**

Návrh zákona přináší řadu významných změn, mezi něž patří zejména: Zavedení biometrických údajů do občanských průkazů podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1157. Zrušení vydávání občanských průkazů bez strojově čitelných údajů s dobou platnosti 1 měsíc vydávaných v souvislosti s výkonem volebního práva, a to s ohledem na skutečnost, že návrh zákona upravuje vydávání občanských průkazů ve zrychleném režimu, a to buď vydání občanského průkazu ve lhůtě do 24 hodin, nebo vydání občanského průkazu ve lhůtě do 5 pracovních dnů. Změna doby platnosti občanských průkazů vydávaných občanům mladším 15 let. Přehodnocení obsahu údajů uvedených v občanských průkazech. Návrh zákona upouští od možnosti vedení titulu nebo vědecké hodnosti v občanském průkazu. Úprava některých povinností, lhůt a přestupků na úseku občanských průkazů. *Zákon nabývá účinnosti 1. 7. 2021 s výjimkou některých ustanovení, která nabývají účinnosti postupně.*

● **Vyhláška č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady**

Vyhláška obsahuje úpravu oblastí, pro které existovalo do roku 2020 šest samostatných vyhlášek. Vyhláška stanoví požadavky na zařízení určená pro nakládání s odpady a jejich provoz, technické podmínky soustředování odpadu, podrobnosti pro využívání odpadů k zasypávání a podrobnosti pro ukládání odpadů na skládky. Ve vztahu k úpravě komunálních odpadů vyhláška rovněž určuje podmínky, při jejichž splnění může být odpad vznikající při úpravě odděleně soustředovaných komunálních odpadů (tzv. výmět) předáván k energetickému využití nebo k odstranění. Vyhláška definuje požadavky pro vedení průběžné evidence odpadů a ohlašování (tzv. roční hlášení o odpadech), které pro některé subjekty bude rozsáhlejší než dosud. Vyhláška také vymezuje podrobnosti nakládání se specifickými skupinami odpadů – s komunálními odpady a nebezpečnými odpady, dále definuje i podrobnosti sběru a evidence vybraných kovových odpadů a podrobnosti nakládání se stavebními materiály (vzniklými při odstraňování, provádění nebo údržbě stavby).

Další oblastí, ve které vyhláška určuje podrobnosti, je nakládání s biologicky rozložitelnými odpady. Stanoví podrobnosti komunitního kompostování, nakládání s kaly z čistíren odpadních vod, nebo podrobnosti nakládání s polychlorovanými bifenoly, odpadní rtuť a odpadními oleji. Poslední oblastí, ve které vyhláška stanoví podrobnosti, je problematika přepravy odpadů, včetně ohlašování přepravy nebezpečných odpadů a upravuje i rozsah oznamovaných údajů při přeshraniční přepravě odpadů (pro potřebu notifikace). *Vyhláška nabývá účinnosti 7. 8. 2021.*

● **Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon**

● **Zákon č. 284/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona**

● **Zákon č. 286/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, a některé další zákony**

Významnou změnou je úprava k zahlazení dluhů z minulosti. Dlužníkům vůči státu a dalším veřejným institucím bude stačit v exekuci splatit jistinu a uhradit 750 korun na náklady řízení. Končit budou také dlouhodobě bezvýsledné exekuce s jistinou do 1500 korun. Věřitelé získají část pohledávky zpět od státu ve formě daňové úlevy a exekutorům stát uhradí část výdajů spojených s vymáháním peněz. *Zákon nabývá účinnosti 31. 7. 2021 s výjimkou některých ustanovení, která nabývají účinnosti postupně.*

● **Zákon č. 296/2021 Sb., o zvláštních způsobech hlasování ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2021 a o změně některých zákonů**

I v letošních volbách voliči, kteří v době voleb budou v karanténě/ izolaci z důvodu nemoci covid-19, mohou využít speciální způsob hlasování, a to hlasování u volebního stanoviště (tzv. drive-in) ze silničního motorového vozidla, hlasování z pobytového zařízení, které bylo z důvodu covid-19 uzavřeno, a hlasování do zvláštní přenosné volební schránky. Zvláštní způsoby hlasování se použijí, bude-li dne 15. září 2021 trvat stav pandemické pohotovosti nebo nouzový stav vyhlášený alespoň pro část území České republiky z důvodu ohrožení zdraví šířením onemocnění covid-19. *Zákon nabyt účinnosti 14. 8. 2021.*

V posledních číslech našeho Informačního servisu jsme v rubrice Starosti starostů uveřejnili už celou řadu vašich příběhů, které nám posíláte. Protože se nám jich sešlo opravdu hodně, tak jak už víte, rozhodli jsme se je vydat i knižně. Publikace by měla být tzv. k mání na nadcházejícím Sněmu. Pro toto číslo INS jsme si vybrali příspěvek bývalého a současného starosty Neveklova, tedy pánu **Jana Slabého** a **Ladislava Trumpicha**.

Tragikomická historka ze života venkovského starosty aneb Tak rychle náš Honza ještě nikdy neutíkal

Jsem více jak třicet let ve veřejné službě, a to jako zastupitel, místostarosta, starosta a taky ještě předseda národního výboru (ve svých 32 letech). Původním povoláním jsem zemědělský inženýr, zootechnik. Muzikant a myslivec se vším, co k tomu patří, milovník života a humoru. Myslivosti zdar a naší nádherné přírodě pokoj.

Bylo mi tenkrát asi pětatřicet let, když se stal příběh, který chci vyprávět. Byl prosinec, čtvrtek v té době úřední den a sloužilo se do šesti večer. V úřadu byl klid a již nikdo nechodil, neboť se blížila šestá. Najednou zaklepaní a ve dveřích se objevil Honza, náš zaměstnanec, nezbytný kolorit města, protože každé sídlo má své figurky. Na starost měl úklid náměstí, ulic a další potřeby. Žil velice svérázným způsobem, sám, zanedbaného zevnějšku, dost pil, bylo-li za co, a bydlel v obecní místnosti, ze které pokaždé stvořil děsivý kutloch. Přes veškerou naši snahu udělat pořádek to dopadlo vždycky stejně. Měl za sebou pohnutý život i s deseti léty ve třetí nápravněvýchovné skupině. V jádru však byl dobrák, velice úhledného rukopisu a pěkně maloval.

„Co je Jeníku,“ ptám se jej a vidím, že na jeho vždy umouněné tváři jsou slzy jako hrachy.

„Já si sednu, jo,“ praví a vidím, že má zase svoji ranku. Hlas však má pevný, bez známek opilosti, jen ty veliké slzy. „Podívej, Hanzi (to říká mně), jak žiju, vždyť to nemá žádnou cenu a mě už to nebaví.“ Vždyť zas bude líp, chlácholím ho, dobře znaje poměry a historii jeho života. Nic se mi to ale nedaří a on trvá na svém, že takhle to dál nejde. Rozhovor se stále protahuje ve stejném duchu, bez nějakého konce, a tak se ptám, co tedy vážně chce. Chvilí je ticho a pak praví klidným hlasem: „Ty seš, Hanzi, myslivec a máš doma flintu vid’?“ Pravím, že mám, zatím v klidu, zjevně nevím, kam míří. „Tak mě prosím tě zastřel a myslím to vopravdu vážně,“ opakuje důrazně několikrát za sebou. Teď jsem zase zaražen já a snažím se převést situaci do humorné polohy. Avšak naprosto zbytečně a on si vede stále svou a trvá to všechno již zatraceně dlouho. Však on se z toho vyspí, myslím si a říkám: „Tak jo, Jeníku, ráno v sedm jdeme na to.“ Honza se zvedá z křesla, naprosto klidný, podává mi ruku se slovy: „Já věděš, že jsi kamarád, tak dík.“ A pomalu odchází.

Popravdě řečeno, byl jsem rád, že mám tuto návštěvu za sebou, zamykám kancelář a jdu domů.

Co mi však nedošlo, je fakt, že zítra je pátek a vedoucí lesní správy mě pozval na tradiční hon na drobnou zvěř, který každý rok organizoval pro myslivce působící v místních podnicích a institucích. A tak ráno kráčím v zeleném a s kozlicí přes rameno po náměstí, nemaje žádnou myšlenku na včerejší podvečer. Náhle mi vše dochází, protože vidím Honzu, jak se hrabe ze svého kutlochu a zapaluje si cigáro. Když mě uviděl, zkameněl, vyvalil oči, pak vyskočil, vypálil nevídanou rychlostí z náměstí pryč a dva dni po něm nebylo ani vidu, ani slechu. Ještě po létech, když jsem jej potkal a zeptal jsem se, zda si na tuto událost pamatuje, odpověděl: „Víš, Hanzi, já už mám leccos za sebou, ale tak rychle jsem nikdy neutíkal.“

Kontrabál

Od svých sedmnácti let hraji country. Nesmírně mi ta muzika učarovala a nutno podotknout, že tenkrát, rozuměj v sedmdesátých letech, vtrhla do české kotliny jako uragán a postupně nahradila střední proud. Bylo tomu tak i v době, kdy jsem se stal takzvaně veřejným činitelem. Kapela se postupně dostávala do kurzu a spolupracovali jsme s taneční skupinou Kola Loka z Prahy, neboť obrovsky frčely country bály. Nebylo

divu, že za mnou chodili kamarádi, hlavně z řad trempů, s dotazem: „Honzo, proč nehrajete taky v Neveklově.“ A tak se i stalo. Jenže krátce před tím se do naší obce přistěhoval za jednu štramandou Jirka, vysloužilc a kriminalista, který se velice angažoval ve společenském životě, a je třeba říci, že velice pozitivně a lidi ho brali. Když si však přečetl plakát s nápisem Country bál, přišel za mnou na úřad se slovy: „Co to zase je kontrabál, kontrabál, kde si to vyhrabal, chlape.“ Já jsem se zmožil jen na noticku: „Přijď se podívat a uvidíš“.

Country bál se vydařil, sokolovna narvaná k prasknutí, místní trempíci udě-

lali nádhernou stylovou výzdobu, předtančení v krojích, výuka dobových tanců a všeobecné nadšení. Přítomen byl i Jirka se svým dámským doprovodem a velice dobře se bavil. V pondělí ráno doslova vtrhnul do mé kanceláře a hlaholil: „Honzo, to je vono, žádná výtržnost, žádný rozbitý sklo, žádná rvačka a lidi se bavěj. Ten kontrabál“, a to řekl již s potouchlým úsměvem, „musíme udělat zase a hlavně brzy“.

Patří se dodat, že po nějakém čase jsem Jirku s jeho vyvolenou sezdal a na svatební hostině jsme s veselou vzpomněli i na první „kontrabál“ u nás. Ale život běží a připadla mi po letech také nepsaná

povinnost doprovodit jej slovem na poslední cestě. Tož tak, takhle život chodí, ale abychom nekončili funusem. Jednou, a to není již tak dávno, jsme opět stáli v naší obřadce, nálada výborná a průběh obřadu byl velice hezký. Po jeho ukončení za mnou přišel otec nevěsty, teď již novomanželky, a prvil: „Jeníku, sedni si, mám pro tebe dobrou zprávu. Jedeš druhý kolo, před dvaceti sedmi lety jsi oddával mě a tu mojí.“ Tak vidíš, pravím, po mně to drží! Ale radost jsem měl, jen co je pravda.

Jan Slabý
emeritní starosta města Neveklov

Neobvyklý dravec na neobvyklém místě

Starosti starosty nejsou jen prasklá vodovodní potrubí, sněhové kalamity, sousedské spory, padající zdi hřbitovů a další, mnohdy zdánlivě jednoduché, ale složitě proveditelné a řešitelné životní situace. Mezi výjimečné události řadím telefonát, který jsem přijal v letním období roku 2020. Na druhém konci se ozvala vystrašená osoba s informací, že v neveklovské části parku se pohybuje nebezpečný létající dravec, zřejmě orel, sokol, či káně. „Starosto! Mám poškrábanou ruku, on mi napadl psa, se kterým jsem v parku na procházce, a když by nebyl na vodítku, on by mi ho odnesl. Pokoušela jsem se mu pomoci, protože on si zasekl lano do lavičky a nemůže letět,“ znělo v telefonu. Volající také uvedl, že volání na linky, kde by mohli zajistit odchyt neznámého dravce, jsou neúspěšné a bez ochoty jakékoli pomoci.

HLÁŠENÍ O ZVÍŘATECH V MÍSTECH, KDE JE JEJICH POHYB NEBEZPEČNÝ PŘEDEVŠÍM Z HLEDISKA OHROŽENÍ ZDRAVÍ JAK LIDÍ, TAK JICH SAMOTNÝCH, A NÁSLEDNÝ ODCHYT PSŮ, KOČEK, LABUTÍ, HUS, NEBO DOKONCE I PÁVŮ NENÍ NEOBVYKLÉHO. ALE ŽE BY SE V PARKU, KDE

let dravých ptáků je pro ona zvířata velmi problematická z důvodu vzrůstu místní vegetace, objevil podobný tvor, který by byl zároveň i schopný „odnést“ psa, se zprvu zdálo jako velmi záhadné. Spolu s pracovníkem životního prostředí městského úřadu Neveklov jsme se tedy vydali toto záhadné zvíře vyhledat a pomoci volající osobě. V době hledání blíže neurčeného zvířete jsme obdrželi zprávu, že se skutečně může jednat o dravce, kterému se podařilo přetrhnout jistící provaz, a díky deštivému počasí, které pro dravce znamená znemožnění schopnosti letu, jeho cesta tak musela v lesní části neveklovského parku skončit.

V místě, kde byl dravec viděn naposledy, jsme se sešli s napadenou osobou a jejím psem. Poranění jak osoby, tak psa skutečně nasvědčovalo tomu, že dravec bude na blízku. Záhy jsme na nedalekém kamenném tarase objevili zřejmě již vysíleného a hladového orla. Za několik minut se dostavil jeho majitel, který jednoduše orla přivolal na ruku. Následně proběhlo vyjasnění a zklidnění celé situace, a to jak s majitelem orla skalního, tak také s osobou na procházce, kte-

ré bylo přislíbeno následné ošetření psa veterinářkou.

Závěrem je nutné uvést, že napadení majitelky psa, resp. cílení útoku na psa malé rasy, bylo pro tohoto nádherného orla zcela logickým a přirozeným krokem, obzvláště pokud k orlovi bylo přistoupeno z malé vzdálenosti, byť ve snaze o pomoc a záchranu zvířete.

Ladislav Trumpich
starosta města Neveklov

Předsednictvo Svazu, 17. června 2021, Pardubice

Členové Předsednictva vzali na vědomí aktuální stav členské základny (2766 členů s počtem obyvatel necelých 8 557 000), zprávu o hospodaření Svazu k 31. 3. 2021 (předseda Svazu dal podnět k přehodnocení přínosu zahraničních aktivit Svazu, předně zapojení Svazu v CEMR) a informaci k průběžné realizaci svazových projektů.

Další informace se týkaly přípravy nového programového období 2021–2027 (Kanceláři Svazu byl uložen úkol připravit dopis jménem předsedy na ministryni Dostálovou s dotazem, z jakého důvodu doposud nebylo započato čerpání dotací v rámci programového období 2021+), Národní stálé konference a pochopitelně aktuálních legislativních norem (diskuse byla vedena zejména ke stavebnímu zákonu – *podrobnosti k němu viz str. 6–8*). Zmíněny byly i výsledky jednání komisí a pracovních skupin Svazu.

Hodnocena byla letošní krajská setkání a přitom bylo doporučeno, aby se v roce, kdy se koná Sněm, krajská setkání konala již vyzkoušenou on-line formou. Navržen bude i způsob, jak zajistit povinné setkání členů Rady se zástupci členských obcí.

Předsednictvo odsouhlasilo návrh na přípravu soutěže Nejlepší starosta/primátor 2018–2022. Termíny slavnostního večera byly Správou Pražského hradu nabídnuty dva, vybrán byl 16. června 2022. Přípravy budou dále pokračovat.

Předsednictvo dále souhlasilo s uzavřením a podpisem memoranda s Českým výborem ICOM (cíl – podpora ochrany kulturního dědictví a dobré praxe v oblasti muzejnictví a galerijnictví) a rovněž připojení Svazu k dodatku 3 memoranda k podpoře bezhotovostních transakcí a digitalizaci plateb (k dodatkům 1 a 2 již Svaz přistoupil, dodatek 3 memorandum doplňuje o společnosti GOPAY a ComGate Payments). Podpořen byl i podpis memoranda o spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí a Libereckým krajem (společně se budou podílet na projektu v rámci českého předsednictví v Radě EU „Odobná samospráva a veřejná správa v zemích Východního partnerství“).

Korespondenční hlasování Rady Svazu

Rada Svazu k 29. červnu 2021 korespondenčně odsouhlasila uvolnění finančních prostředků z rezervního fondu Svazu ve výši 5 mil. Kč na výdaje spojené s obnovou veřejného majetku v souvislosti s živelnou pohromou na Jižní Moravě, a to formou daru na základě rozhodnutí Předsednictva Svazu o výši a příjemci daru.

Komise pro informatiku iniciovala jednání k digitálním technickým mapám a IS DMVS, 24. srpna 2021, Praha

Dne 24. srpna 2021 se na půdě Svazu konalo jednání k digitálním technickým mapám a Informačnímu systému Digitálních mapy veřejné správy (zkráceně „IS DMVS“). Komise pro informatiku již dlouhou dobu věnuje pozornost tomuto tématu a Svaz již několikrát upozorňoval na řadu rizik spojených s realizací IS DMVS.

Jednání, které se uskutečnilo hybridně, se zúčastnili zástupci všech dotčených subjektů. Lze zmínit například místopředsedu

Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, zástupce Ministerstva průmyslu a obchodu či Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva vnitra. Partneři pro jednání byli rovněž zástupci Asociace krajů včetně zástupců některých krajských úřadů. Nelze opomenout ani účast zástupce Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy, neboť postavení Prahy je ve vztahu k naplnění IS DMVS zcela odlišné od ostatních měst. A v neposlední řadě je třeba zmínit účast několika zástupců obcí z řad starostů, pracovníků v oblasti GIS a informatiky.

Předmětem diskusí bylo zejména zpracování a předání digitálních technických map obcí do krajských systémů a jejich převedení do jednotného výměnného formátu.

Nejvíce se účastníci diskuse zaměřili na zpracování digitálních technických map k technické a dopravní infrastruktuře ve smyslu příslušné zákonné povinnosti vlastníků těchto sítí a v této návaznosti i sítím vybudovaným před jejím vznikem. Bodem tématu bylo i předání zakreslené základní polohové situace a dopracování zaměřením základní polohové situace v co nejbližším období.

Z diskuse vyznělo několik závěrů a bude nadále pokračovat. Nicméně s ohledem na termín, kdy by měl být IS DMVS spuštěn, tj. 1. 7. 2023, resp. od 1. 1. 2023 je dána povinnost ČÚZK vybudovat a spravovat IS DMVS, jenž bude centrální částí systému zastřešující krajské informační systémy digitálně technické mapy, se účastníci shodli na tom, že je nezbytné, aby bylo pokračování v úzké spolupráci mezi jednotlivými zúčastněnými subjekty a probíhala nadále co nejintenzivnější edukace a informování dotčených subjektů. S ohledem ke skutečnosti, že geodetické kapacity na území České republiky jsou v současné době již téměř vyčerpány, je zpracování podkladů pro digitální technické mapy nesnadné.

Zásadní otázkou pro Svaz bylo i financování zpracování digitálních technických map a nastavení dotačních titulů.

Výše uvedené i další témata týkající se digitálních technických map a příslušných informačních systémů budou předmětem dalších jednání dotčených subjektů. Pokud byste však měli jakékoliv dotazy, podněty či vznikly by jakékoliv nejasnosti, s důvěrou se na nás obraťte. Kontaktní osobou pro tuto problematiku je Mgr. Alena Klímová, DiS., z Legislativní a právní sekce, jejíž e-mail je: klimtova@smocr.cz.

Národní dny prevence 2021

Zajímá vás problematika prevence kriminality a rizikového chování dětí? Zabýváte se tématem sociálního vyloučení? Pak přijďte 6. a 7. října 2021 do Plzně. Město Plzeň v těchto dnech ve spolupráci s Ministerstvem vnitra pořádá konferenci „Národní dny prevence 2021“. Tato akce se koná jednou za dva roky a zabývá se problematikou prevence kriminality a bezpečnosti, prevence rizikového chování dětí a mládeže, ochranou měkkých cílů, problematikou sociálního vyloučení atd.

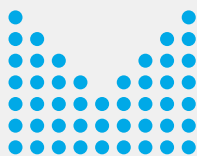
Vzhledem k současné epidemiologické situaci a nejasnému výhledu do podzimních měsíců se konference uskuteční v unikátním on-line 3D prostoru. V současné době byly ke konferenci zpřístupněny samostatné

webové stránky www.narodnidnyprevence.cz, kde je možné se zaregistrovat k účasti na konferenci.

Cyklus webinářů na téma Inovační management ve veřejné správě pokračuje

Od září Ministerstvo vnitra pokračuje s vysíláním webinářů v cyklu Inovační management ve veřejné správě. Chcete zjistit, jak zavést inovační management a nastartovat inovace v prostředí veřejné správy? Jak vám mohou nové technologie pomoci v zefektivnění chodu organizace? S jakými inovativními řešeními přišli vaši kolegové a s jakými firmami na jejich rozvoji spolupracovali? Právě pro vás jsou připraveny bezplatné webináře.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Těšit se můžete na tato témata:

21. září – Operační programy 2021–2027 – co mohou nabídnout městům, obcím a krajům?

19. října – Nové komunikační nástroje veřejné správy

7. prosince – Inovace v městském plánování

Webináře začínají vždy od 13.30 h.

Více informací najdete na stránkách ministerstva.

Uzávěrka soutěže „Úřad na cestě k rovnosti“ prodloužena až do 25. září

Do soutěže „Úřad na cestě k rovnosti“ o nejlepší úřad s rovnými příležitostmi pro ženy a muže se můžete letos hlásit až do 25. září 2021. Institut pro veřejnou správu Praha ve spolupráci s Ministerstvem vnitra a Úřadem vlády vyhlásil 1. července 2021 jubilejní již 15. ročník soutěže „Úřad na cestě k rovnosti“ o nejlepší úřad s rovnými příležitostmi pro ženy a muže. Tento ročník soutěže nese název „**Příklady dobré praxe v době pandemie covid-19 ve veřejné správě z hlediska rovnosti žen a mužů**“ a je věnován tématu dopadů covidu na ženy a muže a dobré praxi úřadů územní samosprávy v jejich prevenci a řešení.

Soutěže se může zúčastnit jakýkoli úřad veřejné správy na obecní, městské a krajské úrovni. Zapojit se do soutěže lze tedy až do **25. září 2021**. Na základě kritérií stanovených pro příslušné kate-

gorie (obce I., II. a III. typu a krajské úřady) přihlášené úřady vyplní soutěžní dotazníky, které jsou vyvěšeny společně s vyhlášením soutěže na stránkách IVS a Ministerstva vnitra.

Slavnostní vyhlášení vítězů a předání ocenění nejlepším vybraným úřadům proběhne dne **9. listopadu 2021** na konferenci, která se uskuteční v prostorách Lichtenštejnského paláce v Praze na Kampě.

Registrace je možná na e-mailové adrese:

J.Cas@institutpraha.cz

Součástí odborné části konference bude panelová diskuze se zástupci obcí, akademickým a neziskovým sektorem, Úřadem vlády a Ministerstvem vnitra.

Zdroj: Institut pro veřejnou správu Praha

